

Sinds 1995

Drop of Stroopwafels

Het informatieblad voor Nederlanders in Frankrijk www.drop-of-stroopwafels.net juni 2015 - Nummer 109

P08

P18

P24

P28

**WE
HOUDEN
NOG
STEEDS
VAN
DROP
EN
STROOPWAFELS**

Drop of Stroopwafels
Het informatieblad voor Nederlanders in Frankrijk - www.drop-of-stroopwafels.net
Algemene Ledenvergadering

U woont in Frankrijk en u bent verplicht verzekerd bij het Franse "ziekenfonds" CPAM? Dan is het goed te weten dat de CPAM slechts een beperkte dekking biedt zodat een aanvullende verzekering ("mutuelle") nodig kan zijn.

1500 Nederlanders die permanent in Frankrijk wonen hebben zich verenigd in de CMU^{NF}* voor een collectieve, op hun situatie toegesneden aanvullende ziektekostenverzekering. De collectieve verzekering is door onze tussenpersoon **Secara 3000** ondergebracht bij verzekeraar April International. Naast de langer bestaande opties voor 150% en 300% dekking van de met de CPAM overeengekomen tarieven biedt Secara 3000 u ook de mogelijkheid om een goedkopere polis af te sluiten die alleen de kosten voor ziekenhuisopname dekt. Een aanvullende optie voor werelddekking, noodzakelijk voor reizen buiten Europa, behoort ook tot de mogelijkheden.

De meest uitgebreide collectieve zorgverzekering vindt u bij Assurances Secara 3000

Om u goed te kunnen adviseren is het raadzaam bij uw aanvraag aan te geven wat u wenst: een aanvullende verzekering ter dekking van de kosten voor volledige medische behandeling of een verzekering die uitsluitend de kosten voor ziekenhuisopname dekt. Maar u kunt natuurlijk ook gewoon een volledig premieoverzicht aanvragen. Vermeldt wel uw leeftijd en gezinssamenstelling.

Collectief verzekeren betekent voor u:

- aanzienlijk lagere premies
- geen keuring, dus geen uitsluiting
- een polis die is afgestemd op uw situatie
- actuele voorlichting over zorg en verzekering
- een nederlandstalige helpdesk bij de verzekeraar
- belangenbehartiging bij problemen

Stuur uw aanvraag naar:
Peter de Jong
Assurances Secara 3000,
5/7 Place Saint Clément
38480 Le Pont-de-Beauvoisin
of stuur een email naar peter.de.jong@secara.fr.
U kunt ook bellen naar +33(0)4.76.37.05.22

Verslag van de 20e Algemene Ledenvergadering van de association 'Les amis de Drop of Stroopwafels' op 9 mei 2015 op Château les Merles te Mouleydier

Drie jaar geleden werd de ledenvergadering op Château Les Merles gehouden en ook nu was het wederom goed weer. En ook waren er weer ruim 100 leden aanwezig. Alles leek dus een herhaling van drie jaar geleden. Maar schijn bedroog.

De vergadering werd geopend door Renso Vonk, die als dagvoorzitter optrad. De reden hiervan was dat er, zoals hij in zijn openingswoord mededeelde, in de afgelopen weken een bestuurscrisis was ontstaan. Op deze vergadering waren de voorzitter Jeannette van der Velde en de secretaris Richard van Tienhoven derhalve niet aanwezig. Allereerst werd er een verklaring van Jeannette van der Velde voorgelezen.

"Op 30 april heeft de secretaris, Richard van Tienhoven, zijn functie neergelegd. De reden voor hem is de frictie die hij heeft ervaren in de samenwerking met de voorzitter, Jeannette van der Velde.

Helaas is de situatie daarna geëscaleerd, waarna Jeannette zich genoodzaakt heeft gezien haar functie van voorzitter neer te leggen. Zij heeft het bestuur medegedeeld met een gevoel van teleurstelling en verdriet dit besluit te hebben moeten nemen.

Zij dankt de leden voor de fijne en goede contacten in de afgelopen jaren."

Na deze verklaring stelde de dagvoorzitter voor over te gaan tot de behandeling van de voorliggende agenda en bij het punt '(Her)verkiezing bestuurslid' op deze zaak terug te komen. Na akkoord van de vergadering werden de punten in volgorde van de agenda afgehandeld.

Het verslag van de 19e ledenvergadering in 2014 gaf geen aanleiding tot op- of aanmerkingen en werd derhalve goedgekeurd. Hetzelfde gold voor het jaarverslag van de voorzitter. Penningmeester Ineke Stagge gaf een toelichting op de gepubliceerde cijfers. De inning van de contributie liep dit jaar goed, mede door weer het bijvoegen van een losse factuur in het decembernummer. Helaas moeten we constateren dat er nog steeds leden zijn die uitermate laks zijn met hun betaling van de contributie, maar zij heeft goede hoop dat er geen sprake zal zijn van wanbetalers. Soms zijn we wel, na herhaalde aanmaningen, tot royement over moeten gaan.

De boeken over het jaar 2014 zijn gecontroleerd door de kascommissie bestaande uit de leden Heedze Ganzevoort en Arie Sluimer. De laatste was reservelid, maar omdat Rob Leverink niet aanwezig kon zijn door verplichtingen in Nederland, had Arie Sluimer zijn plaats ingenomen. Heedze Ganzevoort las de verklaring van de kascommissie voor, waarin de commissie aangaf dat de vragen zeer tot tevredenheid beantwoord waren. De boeken maakten een zeer verzorgde indruk en alles bleek goed op het bekende rijtje te staan. Zij stelde dan ook de vergadering voor de penningmeester decharge te verlenen en daarmee het gevoerde beleid van het bestuur goed te keuren. Met applaus werd die goedkeuring gegeven.

Vervolgens kwam de samenstelling van de nieuwe kascommissie op tafel. Rob Leverink trad af en Arie Sluimer werd als lid opgenomen, Heedze Ganzevoort bleef en zal volgend jaar aftreden. Als reservelid meldde zich Ton van der Pluijm. De commissie werd onder applaus bedankt voor haar werkzaamheden.

V O O R W O O R D

In het vorige nummer schreef Henk Van Elferen zijn laatste voorwoord. Hij had mij gevraagd het voorwoord in dit nummer voor mijn rekening te nemen, als voorschotje op het ingaan van mijn hoofdredacteurschap.

Dit is het laatste nummer dat onder supervisie van Henk verschijnt. De Algemene ledenvergadering heeft ingestemd met mijn aantreden als hoofdredacteur.

Allereerst past het mij dank en respect uit te spreken voor de manier waarop Henk van Elferen vorm en inhoud heeft gegeven aan Drop of Stroopwafels. Hij is niet de enige die stopt. Voor de opmaakster, Kirsten de Rooij is dit het laatste nummer waar zij aan heeft mee gewerkt. Ook haar komt dank toe voor het prima werk dat ze voor ons aller lijfblad heeft verricht.

En dan nu een nieuwe ploeg. Eén is al actief: Gert Rook, die de verantwoordelijkheid voor de sponsoring heeft overgenomen van Dick de Rooij die dit jaren lang op een uitstekende manier heeft gedaan. Er treedt ook een nieuwe opmaakster aan: Christine Veldhuizen. Tijdens het voorbereidingsgesprek dat we met elkaar gehad hebben, klikte het prima. We hebben wat gebrainstormd over hoe we met Drop verder zullen gaan.

Dat zal de komende tijd, hoop ik, uit de verf komen. Er zullen dingen veranderen, want ieder vogeltje zingt nu eenmaal zoals het gebekt is. We willen onder andere verkennen hoe de relatie tussen blad en website geïntensiveerd kan worden. Wat blijft is: Drop of Stroopwafels, een informatieblad van, voor en door Nederlanders in Frankrijk.

En dan nu dit nummer. Vol interessante verhalen over (een greep): Hongarije als oudste producent van foie gras; elektrische auto in Frankrijk; honderdduizenden vluchtelingen binnen, maar ook van buiten Frankrijk, o.a. uit Nederland, bij het begin van de tweede wereldoorlog; dat een chocolaatje van Verkade toch het lekkerst is; een prachtig verhaal over een bootreis dwars door Frankrijk; kunstkenner en weldoener Frans Lugt en zijn Fondation Custodia en niet alleen in "over lezen" maar ook in de schaakrubriek en andere verhalen aandacht voor boeken. Voor velen staat de vakantie voor de deur. Aan lectuur hoeft niemand gebrek te hebben.

Veel leesplezier en een mooie zomer gewenst.

Barend de Ronden

C O L O F O N

Uitgever Association Les Amis de Drop of Stroopwafels (Association régie par la loi du 1er juillet 1901 – Décret du 16 août 1901)

Voorzitter a.i. Henk van Elferen

Hoofdredacteur Barend de Ronden

Redactieraad Richard van Tienhoven, Renso Vonk

Redactie Barend de Ronden, Drop of Stroopwafels
1 Rue du Saint Suaire, 24480 Cadouin
tel. 05 53 57 05 91, redactie@drop-of-stroopwafels.net

Secretaris Richard van Tienhoven, Drop of Stroopwafels
Cabaniers, 24360 Piégut Pluviers
tel. 05 53 56 90 42, secretaris@drop-of-stroopwafels.net

Ledenadministratie, Ans Roelofs, Drop of Stroopwafels
La Mouthe, 24260 Le Bugue
tel. 05 53 09 60 11, administratie@drop-of-stroopwafels.net

Penningmeester Ineke Stagge, Drop of Stroopwafels
3 Rue du Lot, 46700 Soturac
tel. 09 77 74 31 54, penningmeester@drop-of-stroopwafels.net

Sponsorrubriek Gert Rook
tel. 05 45 23 25 76, sponsoring@drop-of-stroopwafels.net

Webmaster Renso Vonk
tel. 03 24 32 00 96, webmaster@drop-of-stroopwafels.net

Aan dit nummer werkten ook mee Meta Boreel, Wil de Jong, Wim Kruize, Jan Lagrouw, Guido Smoorenburg, Barend de Ronden, Anke de Bruyn, Arie Sluimer, Richard van Tienhoven, Renso Vonk Stephan Ferrier, Jan Ottenhof, Theo van Os

Lidmaatschap De lidmaatschapsprijs voor 2015 is € 22,00. Het lidmaatschap is per kalenderjaar • Lid worden via email aan de secretaris of ga naar de website www.drop-of-stroopwafels.net • Betaling voor het nieuwe jaar, voor 1 februari met vermelding van lidnummer. Zie hiervoor de adressticker op uw DoS (dec.) • Betalen kan met Franse cheque. Onze voorkeur heeft storting op ING (Nederland): IBAN: NL39 INGB 0007 5453 36 te Soturac, Frankrijk t.n.v. Drop of Stroopwafels • Opzeggen voor 1 december via email naar ledenadministratie (zie boven)

Nabestellingen Jaargangen (compleet) 2013 en 2014 kunnen nabesteld worden à € 15,00 per jaargang. Te bestellen bij administratie@drop-of-stroopwafels.net of per post bij Ans Roelofs, La Mouthe, 24260 Le Bugue. Betalen kan met Franse cheque, maar onze voorkeur heeft storting op ING (zie boven bij abonnementen).

Sluitingsdatum kopij 15 februari, 15 mei, 15 augustus, 15 november. Verschijning is dan een maand later.

De medewerkers van 'Drop of Stroopwafels' werken zorgvuldig aan de informatieverstrekking in dit blad, maar kunnen niet aansprakelijk worden gesteld als blijkt dat het materiaal onjuistheden bevat.

© **Drop of Stroopwafels** Gedeeltelijke overname is toegestaan mits met bronvermelding. ISSN 1287-3624, Dépôt Légal. 2e trimester 2015, Nr. 109 – Périgueux Directeur d la Publication: Henk van Elferen

Opmaak BLONDT ontwerp en reclame, Kirsten de Rooij-Moerman

Oplage 750 exemplaren **Druk**

BL::NDT
www.blondt.nl

De resultaten van de vereniging waren voor het bestuur geen aanleiding om tot contributieverhoging over te gaan en dus werd de vergadering voorgesteld die contributie te handhaven op € 22,- per kalenderjaar. Daar had de vergadering geen enkele moeite mee en ook dat besluit werd met applaus bekrachtigd.

Het bestuur had geconstateerd dat er in de Statuten ten aanzien van de duur van leden in de kascommissie een redactionele fout over het hoofd was gezien. Om dit te corrigeren werd een wijziging voorgesteld, wat inhield dat leden nu maximaal twee jaar deel kunnen uitmaken van bedoelde commissie. Elk jaar treedt een lid uit en wordt dan opgevolgd door het reservelid, waarna weer een nieuw reservelid op de jaarvergadering benoemd wordt. De vergadering ging akkoord met deze voorgestelde wijziging.

Inhoud

- 03 Verslag van de 20e ALV
- 04 Voorwoord/Colofon
- 07 Van de voorzitter
- 08 Langzaam genieten
- 11 Nieuwsflits maart 2015
- 12 De Europese Erfrechtverordening
- 15 Schaakrubriek
- 16 Franse Graantjes
- 17 Lustrum Expositie
- 18 Exodus 1940
- 21 Weetjes
- 24 Fondation Custodia
- 25 Belastingmaatregelen
- 26 Een succesvol 10e open huis
- 27 Over lezen . . .
- 28 . . . En koken
- 30 Een meisje van verkade

En toen was het punt '(Her)verkiezing bestuurslid' aan de orde. Om te beginnen kwam Renso Vonk terug op de verklaring van Jeannette van der Velde die hij aan het begin van de vergadering had voorgelezen. Duidelijk was dat zij niet op haar besluit wilde terugkomen. Richard van Tienhoven had te kennen gegeven wel zijn besluit te willen heroverwegen en terug te willen komen als secretaris, wat hij het bestuur had medegedeeld. Maar uiteraard moest de vergadering daarmee akkoord gaan. Voordat de vergadering zich kon uitspreken over de voorstellen die het bestuur zou doen, wilde Renso wel het aftreden van Henk van Elferen als bestuurslid/hoofdredacteur en zijn opvolging door Barend de Rondon aan de vergadering voorleggen. De vergadering ging akkoord en dus bestond op dat moment het bestuur nog steeds uit drie leden. Aan de leden werd toen de volgende oplossing voorgesteld. Richard van Tienhoven werd weer secretaris en Henk van Elferen zou het komende jaar als voorzitter ad interim gaan optreden. Wel diende in dat jaar met nadruk gezocht te worden naar een nieuwe voorzitter, die dan op de volgende Algemene Ledenvergadering in functie gekozen zou moeten worden. Op deze manier bestond het bestuur nu weer uit vijf leden. De aanwezige leden gingen met dit voorstel akkoord en wensten het bestuur wijsheid toe in het te voeren beleid.

Medewerkers van het bestuur blijven Ans Roelofs voor de ledenadministratie en Gert Rook voor de sponsoring.

Tijdens de rondvraag kwam Anna Blaak met het voorstel in ieder geval een kaart namens de vergadering naar Jeannette van der Velde te sturen om haar te danken voor haar verdiensten voor de vereniging. Met applaus werd dit voorstel aangenomen en het bestuur zou dit namens de leden verzorgen.

Niets meer aan de orde zijnde sloot Henk van Elferen de vergadering en dankte de aanwezige leden voor hun positieve aanwezigheid.

Die vergadering was zo snel gegaan dat er voor de voordracht van Guido Smoorenburg een pauze ingelast kon worden om de honden even uit te laten.

De voordracht van Guido Smoorenburg, vicevoorzitter FANF, Coördinator FANF werkgroep zorgverzekeringen, had als onderwerp "Wonend in Frankrijk, zorgverzekerd via Nederland (CPAM, ZIN v/h VCZ)". Zoals hij al had aangeven

verzorgd, kon er genoten worden van de wijnen van Château Les Merles, welke wijnen ook nog ter plekke aangeschaft konden worden. Meerdere leden maakten hiervan gebruik.

Na de lunch bedankte Henk van Elferen nogmaals de leden voor hun aanwezigheid en wenste hen een goede terugreis.

N.B. De locatie en de afspraken met Les Merles zijn door Jeannette van der Velde verzorgd. Het bestuur wil haar op deze plaats nadrukkelijk dankzeggen.

toen hij gevraagd werd deze voordracht te houden, waren er inderdaad veel vragen in de zaal. Vragen die hij tot tevredenheid kon beantwoorden. Op onze website kunt u onder 'Laatste Nieuws' de uitgebreide versie van de voordracht lezen. Zie www.drop-of-stroopwafels.net

Henk van Elferen

Na Guido Smoorenburg bedankt te hebben, overhandigde Henk van Elferen hem een doos wijn van het wijngoed 'Château Les Merles' en nodigde hij de aanwezigen uit op het terras te genieten van het apéro, de bitterballen en de zoute haring.

De lunch werd ditmaal niet op het terras geserveerd, maar in het restaurant. Ook deze keer was die lunch uitstekend

Van de voorzitter a.i.

Nu de wolken weer wat opgetrokken zijn na de tumultueuze tijd die we achter de rug hebben, is het voor mij toch wat onverwacht dat ik deze rubriek schrijf. Ik had gewoon gedacht afscheid van het bestuur te mogen nemen en nu zit ik nog steeds in dat bestuur. Weliswaar interim, maar toch. Maar belangrijk is dat we de vereniging in stand houden en daar is nu eenmaal een bestuur voor nodig. We zijn natuurlijk wel op zoek naar een nieuwe voorzitter.

We hebben ondanks alles wederom een prettige en gezellige jaarvergadering gehad. De agenda werd toch snel behandeld, gevolgd door een boeiende en interessante voordracht van Guido Smoorenburg.

Het weer werkte gelukkig zodanig mee dat we iedereen buiten welkom konden heten en dat het aperitief vergezeld van de bekende bitterballen en zoute haring ook buiten genoten kon worden. De lunch werd binnen geserveerd en die was weer van uitstekende kwaliteit. Château les Merles bleek ook deze keer een prima locatie te zijn. We hebben na de lunch het management in de vorm van Judith Wagemakers en haar zeer jonge dochter dank kunnen zeggen voor hun uitstekende service.

Op deze plaats wil ik de aanwezige leden in ieder geval danken voor het vertrouwen dat zij in het nieuwe bestuur hebben. Neem van mij aan dat wij ons best zullen doen

de vereniging te laten groeien en bloeien. Dat kunnen we niet alleen, daar hebben we uw inbreng bij nodig. Aarzel niet wanneer u een suggestie hebt voor het wel en wee van Drop of Stroopwafels, de leden van het bestuur zijn te vinden in het Colofon en vaak bereikbaar. Dag en nacht lijkt me wat veel.

We gaan met z'n allen een nieuw verenigingsjaar in. Laten we daar iets moois van maken.

Henk van Elferen

Johannes Passion groot succes

De uitvoeringen van de Johannes Passion van J.S. Bach, georganiseerd door 'Le cercle culturel Néerlandais Erasmus' in de Bourgogne waren een groot succes. Lees hier het enthousiaste verhaal van Wim Kruize, niet alleen de strooier van de Franse Graantjes in Drop of Stroopwafels, maar ook de voorzitter van genoemde club.

"Het was grandioos. Wat een vertolking! Het applaus was ovationeel, ze moesten vier keer terugkomen. De kathedraal stond te trillen, naast mij riep de burgemeester van Autun luidkeels 'Bravo!' en ik mompelde voor mezelf: 'Je suis un homme heureux'. Twee jaar aan gewerkt. Teleurstellingen gehad natuurlijk en tegenslagen. Maar dit was toch het mooie moment waarvoor ik het allemaal gedaan heb. Hoogtepunt in mijn leven.

Paray-le-Monial en Autun waren allebei een succes. In Paray waren 150 bezoekers en in Autun 300. Dat was natuurlijk een soort thuiswedstrijd. Financieel geen vuiltje aan de lucht."

Wim Kruize

Langzaam genieten.

Met de Boreas binnendoor naar de Middellandse Zee.

Met mijn Boreas de heuvels over, naar de Middellandse Zee. Ik droomde daar al heel lang van, maar er waren altijd redenen om het niet te doen. Geen tijd want er moest gewerkt worden. Was mijn Marken 1 wel geschikt voor zo'n tocht binnendoor? Konden we niet beter naar een groter en moderner jacht uitkijken, voor we verder en ruimer vaarwater op gingen zoeken? Twijfels genoeg dus, maar zijn die er niet altijd?

De overtuiging dat het er een keer van moest komen werd er niet minder om en zo kwam het dat ik in het najaar van 2013, op weg naar De Klerk Jachtservice in Medemblik waar Boreas in de loods lag te overwinteren, opeens dacht: waar wacht ik nou eigenlijk op? Het schip was in prima conditie, mijn werk als tekstschrijver stond inmiddels op een laag pitje (en kon trouwens ook makkelijk aan boord) en ook thuis konden mijn vrouw en twee dochters me best een paar weken missen. Ik zag de azuren vergezichten al voor me en terwijl ik in de natte herfstkou nog eens om mijn fraaie S-spant heen liep was de beslissing opeens genomen: ik ga het doen en snel ook. Vertrek: mei 2014. Volgend voorjaar dus, zo nam ik me voor.

Maar eerst was er nog wel wat werk aan de winkel. Ik had geen koelkast aan boord en die moest er wel komen als ik naar het zuiden ging. Samen met Peter de Klerk vond ik de ideale plek daarvoor in de lange kiel, mooi onzichtbaar weggestopt onder een luik in de vloer en op de koelste plaats van het schip om zoveel mogelijk stroom te sparen. Het werd een erg zuinige compressor met koude-accu die ook bij temperaturen boven de dertig graden fantastisch werkt, weet ik inmiddels uit ervaring. Een zonnepaneeltje

om de accu's op peil te houden leek dan ook wel handig, maar wel een die je makkelijk weg kunt nemen om het klassieke aanzien niet te veel te verstoren. En een marifoonantenne op de reling moest er ook komen nu de mast plat moest voor deze tocht. Die mast was trouwens sowieso een probleem, want met voor en achter een paar meter kwetsbaar gelakt hout durfde ik in mijn eentje al die sluisen niet door. Dus heb ik maar door de zure appel van de extra kosten heen gebeten en hem over de weg naar Port Napoleon laten brengen.

De Boreas stamt nog uit de tijd dat een zeiljacht zijn motor zo min mogelijk gebruikte. Een zeilschip met hulpmotor, daar hebben we het eigenlijk over. Nu ik ruim een maand elke dag op die motor moest kunnen vertrouwen, was mijn trouwe diesel daarom een punt van zorg. Vooral omdat we het hebben over een exemplaar uit het bouwjaar van de Boreas, 1967 dus. Ik moet bekennen dat ik even heb overwogen om 'm toch maar te verruilen voor een nieuwe Yanmar of zoiets. Een vorm van geestelijke ontrouw waar ik me achteraf trouwens ernstig voor schaam: nadat m'n Volvo Penta MD 2 een paar gereviseerde verstuivers en dynamo had gekregen, heeft hij de hele reis geen slag overgeslagen.

Op 12 mei ging ik in Medemblik van wal. Staand aan de helmstok in de stromende regen met een paraplu boven mijn hoofd, een ouderwets silhouet in een grijze Hollandse polder. En terwijl ik langzaam vertrouwd raakte met het idee dat dit trage voorbijgaan van de oevers nu tot de laatste sluis bij Port Saint Louis du Rhône zou gaan duren, liet ik de route die ik had uitgestippeld nog maar eens door mijn hoofd gaan. Van Medemblik via Akersloot naar Amsterdam, over De Vecht door naar Utrecht en daarna Den Bosch. Dan de Zuid-Willemsvaart naar Weert en

Maastricht, langs Luik en Namen de Belgische Ardennen door en bij Givet de Franse grens over. Vervolgens over het Canal de l'Est langs Verdun en Toul richting de Vogezes, voorbij Epinal waar de grootste 'sluisdichtheid' van de route op me wachtte. Daarna zou het stroomafwaarts een stuk sneller gaan, over de Saône en Rhône langs Mâcon, Lyon, Avignon en Arles naar Port Saint Louis en over zee naar Port Napoleon waar de mast op me wachtte.

Het werden 33 dagen, 1600 kilometer en 250 sluisen. Maar dat zegt eigenlijk niets. Het werd vooral een tocht waar ik zo van onder de indruk was, dat ik er een boek over heb geschreven. De gebieden waar je doorheen vaart, vooral de Ardennen en Vogezes, zijn van een woeste pracht. Maar het is vooral ook het trage genieten van alles om

—————> pag. 10

Uit: Met de Boreas de heuvels over.

Etappe 17: Commercy - Toul
31 mei

Als ik opsta ben ik er helemaal klaar voor: 17 sluisen en een tunnel van 866 meter, dat kon nog best wat vertraging op gaan leveren. Dus vertrek ik om half negen om precies bij de eerste sluis te liggen als die gaat draaien (sommige tics uit je werkende leven raak je natuurlijk ook op een reis als deze niet kwijt). Met de afstandsbediening in de ene en mijn onvolprezen sluishaak in de andere hand passeer ik vlot sluis na sluis. Na vijf stuks komt het Canal de la Marne au Rhin Ouest in zicht en ik denk nog: "We hebben het tempo er lekker in zitten zo."

Dat moet je nooit denken natuurlijk. Net als ik het kanaal wil opdraaien schuift er een Frans binnenvaartschip, zo'n spits die vanwege zijn afmeting is genoemd naar ingenieur Freycinet die deze sluisen heeft ontworpen, voor mijn neus het kanaal op. Merde! Dat wordt dobberen achter die bak terwijl ik me net had verheugd op tien kilometer dóórvaren. Ik heb toch niks beters te doen dan zijn dieselwalm inademen, dus pak ik de kaart er maar eens bij. Is er ergens een breder stuk waar ik zou kunnen passeren? Ik ontdek een 'point de tournage' over een kilometer of acht. Maar de

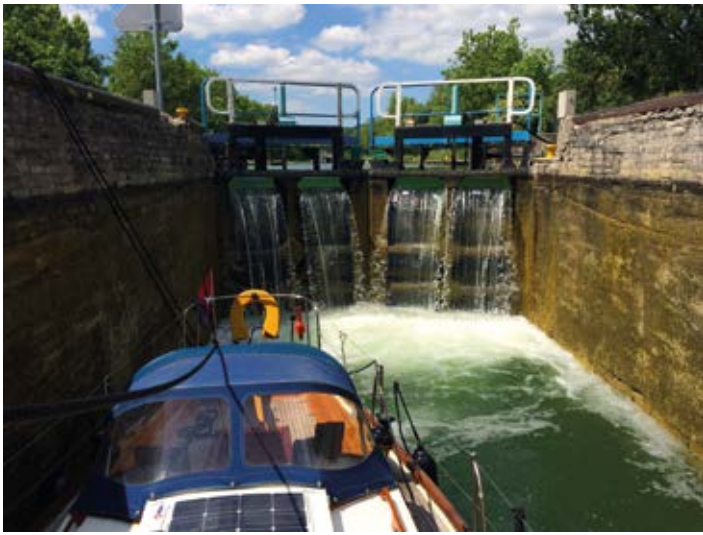
Fransman is me voor en meldt zich via de marifoon. Hoewel ik hem slecht versta, weet ik hem uit te leggen dat ik hem bij Lay St-Remy zou willen passeren. "Pourquoi là?" blijft over van de elektronische woordenbrij uit het speakertje in mijn kuip. Ojee, die gaat me er vast niet langs laten. Maar dan word ik opnieuw verrast door de Franse vriendelijkheid op deze wateren: hij neemt gas terug en schuift naar de kant, als ik hem voorbij vaar weet ik niet hoe enthousiast ik mijn duim op moet steken.

De tunnel komt in zicht, zoals gezegd bijna een kilometer lang maar goed verlicht dus dat valt mee. Het schijnt dat er bootjes zijn die omkeren als ze ervoor liggen, ik kan me daar weinig bij voorstellen. Maar ja, je zult maar claustrofobisch zijn. Waar ik meer opgewonden van kan raken is het feit dat de SLUIZEN hier omkeren! Dat we voor het eerst dus niet meer OMHOOG schutten maar OMLAAG. Ik verklaar mij nader.

Als je omhoog schut, staan de deuren in het midden van je af. Ze worden dan door de druk van het water tegen elkaar gedrukt en sluiten daardoor nog beter als die druk groter wordt. Je kunt dat op de kaart ook zien, de vinkjes bij de sluisen wijzen van je af. Ik vind dat een prachtig mechanisme,

maar voor de Boreas en zijn schipper heeft het vooral een bijzonder plezierig effect. Ik had het er al eerder over, omhoog schuttend kom je in een sluis tussen meters hoge kademuren waarboven je de bolders vanaf de Boreas niet eens kunt zien. Gaat het naar beneden, dan vind je die bolders op dekhoogte naast je voeten zodat je er in alle rust voor en achter een lijn omheen kan leggen en onder het zachtjes vieren van de touwen tijdens het theezetten kunt wachten tot je weer verder kunt. Ik realiseer me trouwens dat dit voor het overgrote deel van mijn verdere tocht naar Port Saint Louis zo zal blijven (het keert nog wel een paar keer, maar ik zit hier dicht bij het hoogste punt). En ik zal niet ontkennen dat ik daar na 116 sluisen (jawel, ik ben vandaag over de helft) wel een beetje blij mee ben!

je heen met hoogstens een knoop of vijf waar ik erg blij van werd. De geleidelijkheid waarmee je het landschap ziet veranderen, huizen en dorpen die eerst typisch Belgisch en dan langzaamaan Frans worden, de mensen die je tegenkomt, hun taal, hun cultuur, hun kerken en hun keukens, het dringt allemaal pas goed tot je door als je er de tijd voor neemt. Doe je dat zoals ik solo, dan ben je trouwens zelden alleen op jezelf aangewezen als je dat niet wilt. Klassieke schepen zijn steeds zeldzamer, zeker op een route als deze en overal waar je aanlegt zijn er mensen die daar op af komen. Bovendien vaar je door al die sluisen vaak gelijk op met anderen, soms dagen achtereen, en dat heeft mij een aantal bijzonder leuke ontmoetingen opgeleverd. Dat je elkaar in die sluisen dan ook een beetje kunt helpen is natuurlijk een bijkomend voordeel. Want ik geef toe, om ze in je eentje te doen is niet overal even makkelijk. Ik heb er uiteindelijk een uitstekende methode voor gevonden en die staat uitgebreid beschreven in mijn boek.

Inmiddels heeft de Boreas in Port Napoleon haar mast weer terug gekregen. Met mijn vrouw Nahna en onze dochters Emma en Sanne als bemanning zijn we vandaar aan onze zeilvakantie begonnen, langs de Franse en Spaanse kust richting Barcelona. Na vier dagen verwaaid te

hebben gelegen in Port-Saintes-Maries-de-la-Mer omdat de Tramontana maar bleef blazen, zetten we eindelijk koers naar de Golfe de Lion. Al na enkele uren kregen we gezelschap van een school dolfinen, echt een fantastische ervaring. Het was schitterend zeilen met onze Marken 1, met haar lange kiel en slanke romp voelde ze erg stabiel op de lange deining na de harde wind. Maar het was ook best oppassen want de Golfe de Lion is berucht om haar onberekenbare weer en we wilden het graag een beetje gezellig houden. Dus voeren we de weken daarna van haven naar haven richting Spanje langs een kust die steeds ruiger en mooier werd. We waren vooraf gewaarschuwd voor de prijzen van de havens en het risico dat er soms geen ligplaats te vinden zou zijn. Maar met een slank jacht van beperkte afmetingen heb je daar weinig last van. We

konden overal terecht en ook het liggeld viel ons reuze mee. En dan heb ik het niet eens over de nachten die we voor anker hebben gelegen in de sprookjesachtig mooie baaien van de Costa Brava: die waren meestal gratis.

Boreas heeft nu een voorlopige ligplaats gevonden in de Port Olympic in Barcelona. Daar overwintert ze op de kant, in april ga ik erheen voor het nodige onderhoud (wel nodig met al dat zout!) en daarna zien we verder.

Met de Boreas de heuvels over is te bestellen via <http://boreas.ccvshop.nl> voor €19,95 (excl. verzendkosten), of verkrijgbaar bij de nautische boekwinkels Datema en Harri in Amsterdam. Verzendkosten voor Frankrijk € 4,95.

Jan Ottenhof

NIEUWSFLITS MAART 2015

PLUS-VALUE EN REPRESENTANT FISCAL

Zoals u ongetwijfeld weet is de Franse plus-value belasting sinds 2012 een veelbesproken onderwerp, met name vanwege de verhoging van 15,5% voor niet-Frans ingezetenen, bestaande uit een heffing voor sociale lasten.

Het Europese Hof van Justitie heeft op verzoek van de Franse Conseil d'Etat de vraag beantwoord of inkomsten uit vermogen van ingezetenen in Frankrijk die in een andere lidstaat werken wel of niet kunnen worden onderworpen aan de Franse sociale bijdragen. Het Hof heeft deze vraag in zijn arrest C-623/13 – De Ruyter ontkennend beantwoord en dat is zéér goed nieuws.

Het geding kwam voort uit het feit dat de heer De Ruyter, Nederlands staatsburger en werkzaam in Nederland, weigerde Franse sociale premies (CSG, CRDS) te betalen over zijn inkomsten uit vermogen (in casu in Nederland afgesloten lijfrenten). In het arrest heeft het Hof nu geoordeeld dat het verbod van cumulatie van bijdragen aan een sociaal zekerheid systeem niet vereist dat er een beroepsactiviteit wordt uitgeoefend en dat dit verbod dus van toepassing is ongeacht de oorsprong van de door de betrokkene ontvangen inkomsten. Het Hof volgt daarmee de positie van de Advocaat Generaal die al concludeerde dat de toepassing van de verordening n° 1408/71, die cumulatie verbiedt, niet afhankelijk is van het wel of niet uitoefenen van een professionele activiteit. Voldoende is dat de persoon verplicht of facultatief verzekerd is tegen één of meerdere risico's in het kader van een publieke of particuliere sociale zekerheidsverzekering.

De Franse overheid zal nu eerst afwachten tot de Conseil d'Etat formeel kennis neemt van het arrest en de uitspraak bevestigt. De uitkomst zal dus zijn dat de Franse wetgeving wordt aangepast en dat er in de volgende gevallen geen Franse sociale premies meer kunnen worden geheven :

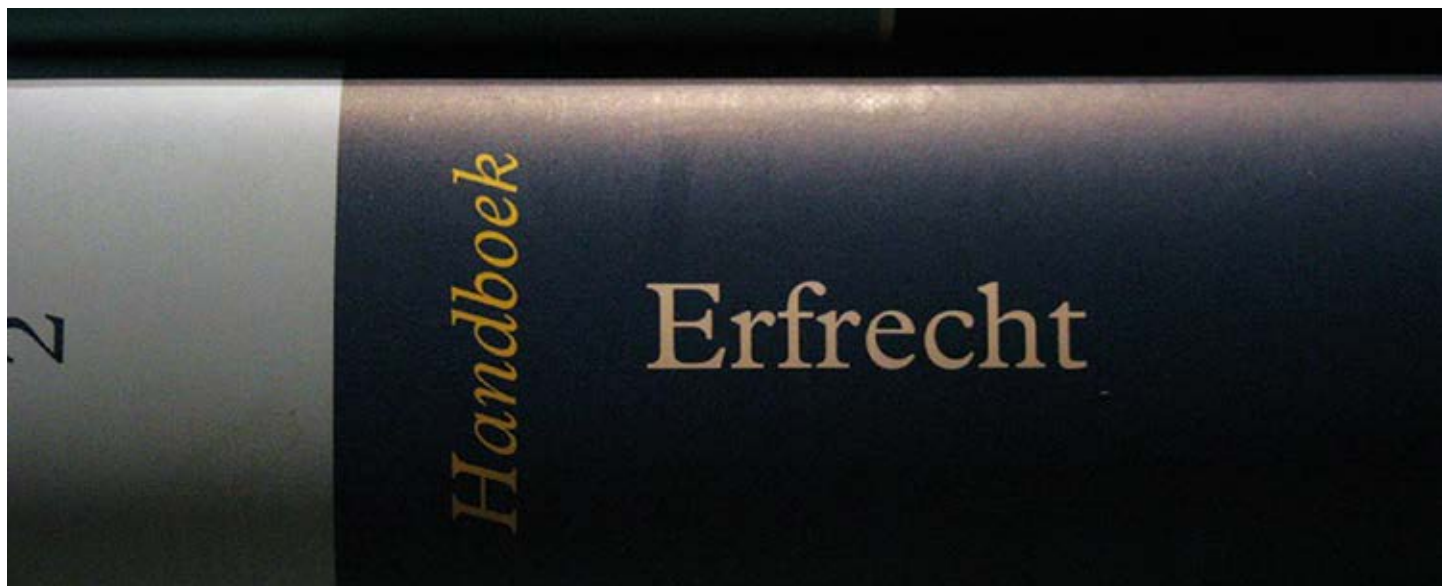
- Ingeval van werknemers, woonachtig maar niet werkzaam in Frankrijk, die onderworpen zijn aan een sociale zekerheid in de andere werkstaat.
 - Ingeval van niet-inwoners die met winst onroerend goed verkopen in Frankrijk.
 - Ingeval van niet inwoners die kaal onroerend goed verhuren.
- Tot de wijziging van de wetgeving blijft het noodzakelijk om bezwaar te maken tegen de betaalde sociale premies. Wij zijn u hierbij graag van dienst.

Wordt de wet aangepast dan ontstaat er een geheel nieuwe situatie voor niet-inwoners woonachtig binnen de EU: omdat de winst bij verkoop van onroerend goed dan wordt belast met 19 % inkomstenbelasting en 6% surtax (in plaats van nu 34,5%). Daar komt dan nog bij dat na een bezitsperiode van 22 jaar volledige vrijstelling geldt voor de vermogenswinstbelasting.

Tevens is sinds 1 januari 2015 de verplichte fiscaal vertegenwoordiger (représentant fiscal) afgeschaft voor EU-inwoners. Ook dit levert een forse besparing van kosten op.

Niettemin blijft de bepaling van de hoogte van de plus-value binnen de 22-jaars periode een lastige indien verbouwingen kunnen worden opgevoerd, maar originele bonnen en/of betalingsbewijzen ontbreken of indien er twijfel kan zijn over de aard van de werkzaamheden. Het is dus zaak uw administratie goed op orde te houden.

Heering Associates
Gebouw De Koophandel
Herengracht 141
1015 BH Amsterdam
+31 20 722 21 11
www.heeringassociates.eu
info@heeringassociates.eu

De Europese Erfrechtverordening

Per 17 augustus 2015 zal de Europese Erfrechtverordening van toepassing worden. Wat houdt deze verordening in en wat kunnen gevolgen van deze verordening voor u zijn?

De Europese Erfrechtverordening (hierna te noemen: Erfvo) zal van toepassing worden in de lidstaten van de Europese Unie, met uitzondering van het Verenigd Koninkrijk, Ierland en Denemarken.

De Erfvo bevat bepalingen met betrekking tot onder andere het toepasselijke erfrecht en vervangt de nationale regels van de lidstaten ten aanzien van de vererving van vermogen in internationale gevallen.

De Erfvo is van toepassing op de erfopvolging van personen die overlijden op of na 17 augustus 2015. Op nalatenschappen die voor die datum zijn opgevallen (dus wanneer de erflater voor die datum is overleden), blijven de nationale regels van de lidstaten van toepassing.

In mijn eerste artikel op deze site ben ik ingegaan op het toepasselijke erfrecht zoals dat op dit moment in Nederland en in Frankrijk geldt. Dit blijft dus actueel ten aanzien van nalatenschappen die voor 17 augustus 2015 zijn opgevallen.

In dit artikel wil ik ingaan op wat er onder andere zal veranderen voor nalatenschappen die vanaf 17 augustus 2015 openvallen.

Het van toepassing zijnde erfrecht vanaf 17 augustus 2015

Wanneer een erflater overlijdt op of na 17 augustus 2015 en deze persoon heeft geen rechtskeuze uitgebracht voor het toepasselijke erfrecht, dan geldt het volgende: zijn/haar nalatenschap vererft naar het recht van de staat waar hij/zij op het tijdstip van overlijden zijn gewone verblijfplaats had.

Bijvoorbeeld: een erflater woont ten tijde van zijn overlijden in Nederland. Op de vererving van zijn vermogen is het Nederlandse erfrecht van toepassing, ook op de vakantie woning in Frankrijk.

Het begrip gewone verblijfplaats is een feitelijk begrip. Gekeken moet worden naar alle aspecten die het leven van de erflater in de jaren voor zijn overlijden en op het tijdstip van overlijden hebben gekenmerkt. Er moet vooral gekeken worden naar de duur en de regelmatigheid van de aanwezigheid van de erflater in de betrokken staat en naar de omstandigheden van en de redenen voor het verblijf. De erflater dient een nauwe en duurzame band met de betrokken staat te hebben.

Wanneer een erflater in de gemeentelijke basisadministratie in Nederland is ingeschreven, dan betekent dat niet automatisch dat de woonplaats van deze erflater in Nederland was. Tot de conclusie kan gekomen worden dat de laatste woonplaats in Frankrijk lag, bijvoorbeeld omdat de erflater daar de meeste tijd van het jaar verbleef, daar lid was van clubjes, daar de krant ontving, etc.

Soms kan het lastig zijn om te bepalen wat de laatste gewone verblijfplaats was. Denk bijvoorbeeld aan een expat die een aantal jaren in een land woont, maar nauwe banden met zijn land van oorsprong heeft behouden. Of denk aan de persoon die in verschillende staten heeft gewoond zonder zich ergens voor langere tijd te vestigen. In dat geval staat de ErfVo toe om van de hoofdregel af te wijken. In het geval van de expat kan tot de conclusie gekomen worden dat het erfrecht van het land van oorsprong van toepassing zal moeten zijn. In het tweede voorbeeld zou de nationaliteit of de plaats waar de voornaamste goederen gelegen zijn, kunnen meewegen bij de beoordeling welk erfrecht van toepassing is.

Het is op grond van de ErfVo mogelijk om voor het overlijden een rechtskeuze uit te brengen voor het toepasselijke erfrecht. Een rechtskeuze welke is gemaakt voor 17 augustus 2015 blijft geldig.

De rechtskeuze is niet onbeperkt: een rechtskeuze kan worden uitgebracht voor het recht van de staat waarvan de testateur op het moment van de rechtskeuze of op het moment van zijn overlijden de nationaliteit bezit.

Dat betekent dat een Nederlander die in Frankrijk woont, een rechtskeuze uit kan brengen voor het Nederlandse erfrecht.

Dit is een groot verschil ten opzichte van het huidige Franse internationale erfrecht. Op grond van het huidige Franse internationale erfrecht is een rechtskeuze niet mogelijk. Dat betekent dat wanneer de erflater in Frankrijk woonde ten tijde van zijn overlijden, zijn gehele nalatenschap vererft naar Frans recht.

Wat betekent dit concreet voor u?

Stel: u woont in Nederland, u heeft de Nederlandse nationaliteit en u bezit een vakantiewoning in Frankrijk.

Op dit moment is op grond van het Franse internationale recht nog het Franse erfrecht van toepassing op de vererving van deze vakantiewoning.

Overlijdt u echter op of na 17 augustus 2015, dan is het Nederlandse recht op de vererving van deze vakantiewoning van toepassing.

Stel: u woont in Frankrijk.

Op dit moment is op grond van het Franse internationale recht nog het Franse erfrecht van toepassing op de vererving van al uw vermogen, met uitzondering van eventueel buiten Frankrijk gelegen onroerend goed.

Overlijdt u echter op of na 17 augustus 2015, dan is het Nederlandse recht op de vererving van al uw vermogen van toepassing, mits u een rechtskeuze heeft uitgebracht voor Nederlands recht. Heeft u geen rechtskeuze uitgebracht, dan is het Franse erfrecht van toepassing op de vererving van al uw vermogen, ook op de vererving van buiten Frankrijk gelegen onroerend goed.

Wordt het afwickelen van een nalatenschap met internationale aspecten vanaf 17 augustus 2015 eenvoudig?

Ik hoor en lees vaak dat het afwickelen van een internationale nalatenschap vanaf 17 augustus 2015 eenvoudig wordt. Een Nederlands testament zou nu geheel in Frankrijk kunnen worden uitgevoerd.

Helaas, zo makkelijk is het wat mij betreft niet.

Een groot voordeel van de ErfVo is dat er een uniforme regeling zal zijn voor de 25 lidstaten van de Europese Unie. De erfgenamen van een erflater die in Nederland woonde en een vakantiewoning in Frankrijk nalaat, worden niet meer geconfronteerd met ò het Nederlandse erfrecht ò het Franse erfrecht.

Het Nederlandse erfrecht bij versterf, dat wil zeggen: de manier waarop een nalatenschap vererft wanneer de erflater niet anders bij testament heeft geregeld, is de wettelijke verdeling: de langstlevende echtgenoot verkrijgt al het vermogen en de kinderen krijgen hun erfdeel in de vorm van een vordering op de langstlevende echtgenoot.

Ook wanneer een Nederlandse testateur in Nederland een testament maakt, wordt hierin vaak bij de wettelijke verdeling aangesloten.

Vanaf 17 augustus zal de Nederlandse wettelijke verdeling in Frankrijk uitgevoerd moeten worden, bijvoorbeeld ten aanzien van de in Frankrijk gelegen vakantiewoning. Vanaf dat moment is het dus mogelijk dat de kinderen hun erfdeel ontvangen in de vorm van een vordering op de langstlevende, welke vordering niet direct opeisbaar is.

Een probleem kan zijn de term 'verdeling'. Al is er in wezen geen sprake van een verdeling, een risico bestaat dat de Franse fiscus stelt dat een 'droit de partage' van (thans) 2,5% verschuldigd zal zijn. Dat risico speelt met name bij de 'quasi wettelijke verdeling' welke regelmatig in Nederlandse testamenten wordt opgenomen. Wil men het risico van het 'droit de partage' vermijden, dan kan het te overwegen waard zijn om een andere regeling in het testament op te nemen voor het Franse vermogen.

Van belang is het om ook te kijken naar de fiscale consequenties van een regeling zoals de wettelijke verdeling. De ErfVo ziet namelijk niet op de erfbelasting.

→ pag. 14

Frankrijk blijft dan ook bevoegd om belasting te heffen op grond van haar eigen regels.

Bijvoorbeeld: een testateur woont in Frankrijk. Hij stelt bij zijn Nederlandse notaris een testament op waarin hij een rechtskeuze uitbrengt voor het Nederlandse erfrecht. In het testament verklaart hij de wettelijke verdeling van toepassing en betreft hij een stiefkind in de wettelijke verdeling. De verkrijging door dit stiefkind wordt in Frankrijk belast tegen 60% erfbelasting.

Daarnaast ziet de ErfVo niet op de aard van zakelijke rechten. Indien zich in een lidstaat een zaak bevindt en volgens het toepasselijke erfrecht zou ten aanzien van die zaak een zakelijk recht gelden terwijl de lidstaat dit zakelijke recht niet kent, dan moet dit zakelijke recht worden 'vertaald' naar een zakelijk recht dat de lidstaat, waarin de zaak is gelegen, wel kent. Een zakelijk recht is bijvoorbeeld het vruchtgebruik.

Zowel Nederland als Frankrijk kennen het vruchtgebruik. Echter, volgens het Nederlandse recht kan aan de vruchtgebruiker de bevoegdheid worden toegekend om het vruchtgebruik vermogen zelfstandig te verkopen en om er op in te teren, wat in beginsel volgens het Franse recht niet mogelijk is.

Een Nederlands vruchtgebruik met vervreemdings- en verteringsbevoegdheid is dus niet zonder meer in Frankrijk uitvoerbaar, ook niet vanaf 17 augustus 2015.

Dit zijn voorbeelden van bepalingen die bij de praktische toepassing in Frankrijk problemen kunnen geven. Er zijn echter nog veel meer problemen te bedenken.

Het blijft dan ook van belang dat in een internationale situatie vooraf (dat wil zeggen: voor het overlijden) wordt bekeken of de wensen van een erflater na zijn/haar overlijden zo kunnen worden uitgevoerd als hij/zij voor ogen heeft, waarbij tevens gekeken dient te worden naar de fiscale consequenties in de diverse landen. Woont u in Frankrijk en heeft u de Nederlandse nationaliteit, dan kan bekeken worden of het uitbrengen van een rechtskeuze voor Nederlands erfrecht verstandig is. Of dat het geval is, hangt helemaal af van uw persoonlijke situatie en uw wensen.

Henriette van Zelm van Eldik ©

Marijke Munne, Zie pag. 17.(www.munne.nl)

Schaakrubriek

door Richard van Tienhoven

De oplossingen van de 3 opgaven in Drop-of-Stroopwafels nr. 108 zijn:

Opgave 1 (Aronian – Kramnik, 20e Amber Blindpartij - 2011) : 1. Pf4+, Pxf4 2. Lf7+, Pg6 3. Lxg6 mat

Opgave 2 (Plug – Farrand, London Classic FIDE Open - 2011): 1. Pg6+, Kg8 2. Dg7+, Txg7 3. Ph6 mat

Opgave 3 (Rapport – Rogic, Team kamp. Oostenrijk, 2010) : 1. Lh6+, Kxh6 2. gxh7+, Kh5 3. Dg6+, Kh4 4. Dh6+, Kg4 5. h3+, Kf3 6. De3 mat

Net zoals vorige keer weer 3 goede oplossers, de 3 musketiers: Henk Kastelein (nog steeds zonder bord), Reinout Brummelkamp en Jur Roest. Heren proficiat. Maar wie voegt zich bij dit drietal? Wie gaat die uitdaging aan?

In dit nummer 3 nieuwe opgaven, maar dit keer iets anders van opzet. Namelijk niet "wit of zwart geeft mat in x zetten", maar de vraag: geef aan wat wit of zwart moet spelen om te winnen, met een uitleg daar bij. De uiterste inzendtermijn is 1 augustus 2015.

Hoe vaak zeggen we niet dat de wereld klein is. Meestal is dat positief,

b.v. als je op reis bent of vakantie houdt en je komt mensen tegen die je lange tijd niet gezien hebt of zoals in mijn geval een krant lezend en een schaaktegenstander uit een ver verleden staart mij in het gezicht.

Als u NRC-lezer bent, heeft u mogelijk, niet zo lang geleden, ook het interview van Jannetje Koelewijn met Alexander Munninghoff gelezen. Zijn boek "De stamhouder" vertelt het verhaal van zijn familie en is een zeer lezenswaardig boek over een familie die niet alleen in Nederland, maar ook in het buitenland zeer veel invloed had.

Mijn link met hem is die van het studentenkampioenschap uit 1965, waarin ik op 21 april van hem won.

Leuk was het om nog eens terug te bladeren in de oude schriftjes met alles zo minutieus genoteerd, dat mijn vrouw mij een beetje meewarig aankeek. Maar dank zij die notities kan ik u dit verhaaltje vertellen. Ik eindigde op de zesde plaats met 5,5 uit 9 partijen.

Nu 50 jaar later doe ik mee aan de finale van het veteranenwereldkampioenschap. Over een paar maanden zullen we de definitieve plaats weten.

richard.van-tienhoven@wanadoo.fr

Opgave 1

zwart aan zet

Opgave 2

zwart aan zet

Opgave 3

wit aan zet

Franse graantjes (10)

Willekeurig, maar niet helemaal

Laat ik dit keer maar eens beginnen met een beschouwend 'graantje'.

Wie de tijd neemt om na te denken over het fenomeen 'taal' stelt zich al gauw de vraag: waar komen al die woorden die we gebruiken vandaan? Of nog preciezer: is er enige reden om een 'tafel' *tafel* te noemen? Vele taalgeleerden hebben zich met deze vraag beziggehouden. Hun conclusie lijkt toch te zijn: nee, het woord dat we gebruiken om dat meubelstuk te benoemen is willekeurig. Die conclusie wordt nog eens onderstreept doordat andere talen heel andere woorden gebruiken. 'Tafel' is in het Frans *table*, in het Latijn *mensa*, in het Duits *Tisch*, in het Russisch *stol*, enzovoort.

Toch is de willekeur in de taal niet totaal. Er zijn woorden die toch wel een beetje gemotiveerd zijn. Ik noem drie typen.

- Woorden waarvan **de klank** enigszins gemotiveerd is. De *coucou* (koekoek) heeft een naam die toch verdacht veel lijkt op de roep van de vogel. Heldere klinkers doen vaak denken aan heldere geluiden: *cri*, *léger*, *aigu*. Donkere klinkers roepen vaak sombere dingen op: *ombre*, *lourd*, *catacombes*. Medeklinkers kunnen er ook wat van: *chuchoter* (fluisteren), *craquer* (kraken), *ronfler* (snurken). Als je die woorden hoort begrijp je bijna wat ze betekenen.

- Woorden waarvan **de vorm** een beetje gemotiveerd is. *Chanter* is willekeurig, maar *chanteur*, vanwege *-eur* is dat toch minder. *Quatre* is willekeurig, *vingt* ook, maar *quatre-vingts* is in lichte mate gemotiveerd door de vorm van dat telwoord.

- Woorden waarvan **de betekenis** wat gemotiveerd is. Dan zitten we in de categorie van de metaforen (overdrachtelijk taalgebruik). Dat een *mouche* (vlieg) de figuurlijke betekenis van 'spion' kreeg verbaast niet, want tussen het gedrag van het insect en dat van de spion bestaan overeenkomsten.

Als je je echt gaat verdiepen in hoe woorden klinken, zich vormen of betekenis hebben, dan is dat een heel interessant avontuur en je zult versteld staan van de grote dosis *motivation* die een taal kent, of dat nu het Frans, het Nederlands of welke taal dan ook betreft.

Ce en cela (ça)

We keren weer op de aarde terug want we gaan ons even bezighouden met het verschil tussen de aanwijzende voornaamwoorden *ce* en *cela*.

In het algemeen – er zijn natuurlijk altijd weer uitzonderingen (tegen mijn leerlingen en studenten zei ik vroeger dat ze met uitzonderingen blij moesten zijn want die duiden op de rijkdom van de taal) – in het algemeen dus kunnen we zeggen dat *ce* bij *être* gebruikt wordt en *cela* (*ça*) bij alle andere werkwoorden.

Dat is goed. = *C'est bien*.

Dat is niet waar. = *Ce n'est pas vrai*.

Dat doet me goed. = *Cela (ça) me fait du bien*.

Dat verbaast ons. = *Cela (ça) nous étonne*.

De uitspraak van ch

De *ch* wordt als een *k* uitgesproken in bijvoorbeeld: *écho*, *archaïque*, *archange* (aartsengel), *archéologue*, *orchestre*, *orchidée*, *eucharistie*, *Michel-Ange*, *Munich* (*München*). Ik geef dit door omdat ik uit ervaring weet dat Nederlanders niet altijd goed weten hoe deze woorden uit te spreken.

Tomber

In de volgende uitdrukkingen wordt het koppelwerkwoord 'worden' vertaald met *tomber*:

ziek worden = *tomber malade*

verliefd worden = *tomber amoureux*

het eens worden = *tomber d'accord*

zwanger worden = *tomber enceinte*

Nickel

Dit woord duidt natuurlijk in de eerste plaats het scheikundig element 'nikkel' aan. Omdat het zo'n mooi zilverkleurig en glanzend metaal is, is het in het Frans ook als een onveranderlijk bijvoeglijk naamwoord gaan leven met de betekenis 'smetteloos schoon'. *C'est drôlement nickel chez eux*. = Het is bij hen thuis zo keurig schoon.

Vervolgens groeide de betekenis naar: Prima! Uitstekend! *Un dossier nickel* = een dossier waar niets op aan te merken is. *Elle est nickel*. = Ze ziet er pico bello uit. *C'est vraiment nickel!* = Dat is echt fantastisch (uit de kunst)!

Couvige

Anne Marie van Tienhoven gebruikt het woord *couvige* in haar artikel 'Kantklossen' in 'Drop of Stroopwafels' van maart 2015. Ze schrijft: 'Geen woord dat men dagelijks tegenkomt, maar vrij vertaald komt het neer op een workshop "basistechnieken" (Wim Kruize mag mij corrigeren)!'.

Beste Anne Marie, ik kende het hele woord niet maar ga je toch een beetje corrigeren als je het niet erg vindt. Na enig gesnuffel op internet heb ik namelijk ontdekt dat *couvige* een *réunion traditionnelle de dentellières* is, dus een traditionele bijeenkomst van kantwerksters. Gelukkig hoeft niemand zich aan te trekken het woord *couvige* niet te kennen want het komt niet in de bekende woordenboeken voor. Dankzij de bevlogenheid van

Vlnr: Ineke Horward, Jaap de Winkel, Gabriëlle Eichholtz, Wilma Roelofs-Rikken, Truus van Dalsem, Marijke Munne, Judith de Graaff en Cissy Bosgra.

Lustrum Expositie van Nederlandse Kunstenaars in Meuzac (87)

Op 14, 15 en 16 augustus exposeren acht Nederlandse kunstenaars die in Frankrijk wonen en werken voor het vijfde achtereenvolgende jaar in de Salle Polyvalente in Meuzac (87, Haute-Vienne).

Te zien zijn:

- Schilderijen van Ineke Horward en Marijke Munne;
- Keramiek van Judith de Graaf en Truus van Dalsem;
- Illustraties van Cissy Bosgra;
- Textiele kunst van Gabriëlle Eichholtz;
- Glaskunst van Wilma Roelofs-Rikken;
- Kunstfotografie van Jaap de Winkel.

Hun werk is vernieuwend en divers en daarom ook heel interessant. De gemeente Meuzac (87) stelt het bijzonder op prijs stelt dat deze groep kunstenaars elk jaar exposeert tijdens het dorpsfeest (zie ook: meuzac-comitedesfetes.fr). Op zondag 16 augustus is er in Meuzac de grote Vide Greniers met ca. 300 stands.

Als u nader kennis wilt maken met de kunstenaars, dan kan dit ook op zaterdag 25 en zondag 26 juli. Onder de naam Vari'Art is er in dat weekend een Kunstroute langs 26

ateliers uitgezet waar naast bovengenoemden ook ander Nederlandse, Franse en Engelse kunstenaars deelnemen (zie ook: www.variart.fr).

Dezelfde groep kunstenaars exposeert van maandag 24 tot en met zondag 30 augustus in de Salle d'Exposition in Excideuil (24, Dordogne).

Websites:

www.variart.fr
www.truusvandalsem.nl
www.munne.nl
gabrielleeichholtz.blogspot.fr
clip-art.fotograf.de
www.meuzac-comitedesfetes.fr

Contactpersoon: Stephan Ferrier (05 55 00 72 14)

een kantklossende vice-presidente van de vereniging *Les dentellières d'Ecully* is het in 2008 opgenomen in het *Dictionnaire des noms communs van Larousse*. *Couvige* komt van *cum vicinus = entre voisins* (onder burens). Wie weet wordt het woord 'stroopwafels' nog eens opgenomen in een Frans woordenboek!

Leuk om te weten

Sentir le sapin = met één been in het graf staan (doodkisten werden vroeger vaak van dennenhout gemaakt)

Pleurer comme une madeleine = tranen met tuiten huilen (een verwijzing naar de boetvaardige vrouw uit Lucas 7, die de voeten van Jezus met haar tranen waste)
Se casser = 'm smeren (Weten jullie het nog ? Sarkozy, die kwaad werd op iemand die de draak met hem stak en hem toevoegde: *Casse-toi!* = Donder op!)

Wim Kruise

EXODUS 1940

Acht miljoen Fransen slaan op de vlucht

Onze Franse buurvrouw Odette was zeventien jaar toen de Duitsers in mei 1940 Frankrijk binnenvielen. Ze woonde in de Val d'Oise, iets ten noorden van Parijs. Bij de nadering van de Duitse legers, begin juni, vluchtte ze net als vele anderen naar het zuidwesten. Ze was een van de acht miljoen Franse burgers die, gedreven door angst en ontredding, het oorlogsgeweld ontvluchtten. Daarbij kwamen nog eens twee miljoen Nederlanders, Belgen en Luxemburgers, ontheemd door de Duitse invasie en een veilig heenkomen zoekend in Frankrijk. Die massale volksverhuizing van bijna een kwart van de Franse bevolking, ongekend in de Europese geschiedenis, staat in het nationale geheugen gegrift als de exodus van 1940.

Odette had in zoverre geluk dat haar vader bij de spoorwegen werkte en ze nog net op tijd de trein kon nemen. Bovendien woonde haar familie in de Dordogne zodat de opvang geregeld was. Maar voor veel van haar lotgenoten werd het een drama. In auto's en karren, sommigen op de fiets maar de meesten lopend, trokken ze zwaar bekapt in een trieste karavaan vele honderden kilometers over stoffige wegen naar een onbekende bestemming. Hele families waren onderweg, inclusief de kinderen, hoogbejaarden en zieken. Er was gebrek aan voedsel en water, terwijl de vluchtelingen onderweg werden aangevallen door Duitse vliegtuigen. Er vielen doden en gewonden.

De exodus ontwikkelde zich naarmate de Duitse opmars vorderde. In mei, na de Duitse inval, vluchtten veel Nederlanders om de een of andere reden naar België maar ook dat land was al spoedig niet meer

veilig, zodat ze samen met vele honderdduizenden Belgen verder trokken naar Noord-Frankrijk. Toen daar de Duitse legers naderden, verliet ook het merendeel van de Noord-Franse bevolking huis en haard. De steden liepen leeg. Van de 200.000 inwoners van Lille bleven er slechts 20.000 achter, van de 82.000 inwoners van Tourcoing verlieten er 75.000 de stad en het inwonertal van Chartres daalde van 23.000 tot een schamele 800. Ook het platteland werd grotendeels ontvolkt. Boeren, burgers en buitenlui uit het noorden, grote groepen Belgen en Nederlanders vluchtten in een schier eindeloze stoet naar het zuiden, richting Parijs.

De bekende Franse schrijver en oorlogsvlieger Antoine de Saint-Exupéry (Le petit prince), die deze volksverhuizing vanuit de lucht kon bekijken, schreef later:

“Het is alsof men in het noorden een schop tegen een mierenhoop heeft gegeven en de mieren aan het uitzwermen zijn. IJverig. Zonder paniek. Zonder hoop. Als uit plicht”

Dat was echter nog maar het begin van de grand exode want toen de Duitsers Parijs naderden sloeg ook de bevolking van Île de France op de vlucht. Twee miljoen Parijzenaars, tweederde van de bevolking, verlieten in paniek de hoofdstad. Op de stations was het een chaos. Honderdduizenden mensen vochten wanhopig voor een plaats in een van de treinen naar het zuiden en er werden zelfs veewagons ingezet om zo veel mogelijk vluchtelingen de stad uit te krijgen. Op 10 juni verliet ook de regering Parijs en vier dagen later maakten de Duitsers hun triomfale intocht.

Wat bewoog die miljoenen Franse burgers eigenlijk om hun steden en dorpen te ontvluchten als de Duitsers er aankwamen? Pure angst was de grootste drijfveer voor deze exodus. Angst voor verraad en vijfde colonnes, angst voor luchtbombardementen en angst voor de legendarische wreedheid van de Duitsers. De geruchten over agenten van de vijfde colonne werden min of meer bevestigd door nota bene de Nederlandse minister van buitenlandse zaken Van Kleffens. Op 16 mei – Nederland had net gecapituleerd en de regering was uitgeweken naar Londen – verklaarde hij op een persconferentie in Parijs dat er in Nederland Duitse parachutisten waren gedropt, die Franse, Belgische en Britse uniformen droegen. De vrees voor luchtbombardementen werd door Van Kleffens gevoed met de mededeling dat bij het bombardement op Rotterdam dertigduizend doden waren gevallen. In werkelijkheid waren dat er, zoals we nu weten, “slechts” achthonderd. Voor de Fransen uit het noorden waren het vooral de herinneringen aan '14-'18, aan de verwoestingen en de barbaarsheid van de Duitse troepen tegenover de burgerbevolking, waardoor ze massaal op de vlucht sloegen.

Opedreven en soms ingehaald door de voortrazende Duitse legers trokken de miljoenen vluchtelingen aanvankelijk naar de Loire want achter die rivier zouden ze misschien veilig zijn. Maar dat bleek een illusie want ondanks het feit dat het Franse leger de meeste bruggen had opgeblazen, waren de Duitsers binnen de kortste keren aan de overkant. Dus ging de eindeloze stoet verder in de richting van het zuidwesten, naar de Aquitaine.

De toen nog vrij smalle wegen raakten verstopt door die vloedgolf van voertuigen en voetgangers. Alles wat maar kon rijden was op weg: personenauto's, vrachtwagens, motoren, taxi's, brandweerwagens, kraanwagens, lijkwagens en zelfs ijscokarren. Daartussen boerenkarren, getrokken door paarden, ezels en ossen. Al die auto's, wagens en karren waren volgeladen met wat men maar aan bezittingen mee kon nemen. Kleren en matrassen natuurlijk, maar ook antieke kostbaarheden, huisdieren en vogelkooien. Wie geen gemotoriseerd vervoer had, ging op de fiets of te voet achter handkarren en kinderwagens, die volgestouwd waren met hun hele hebben en houden. Overigens gaven de auto's het onderweg meestal op omdat er geen benzine meer te krijgen was.

Die ongeordende vluchtelingenstroom werd regelmatig aangevallen door Duitse vliegtuigen. Soms omdat de piloten dachten dat ze te maken hadden met Franse troepenbewegingen maar ook wel uit pure

kwaadaardigheid.

De aanvallen van Stuka's, jachtbommenwerpers die in duikvluchten een angstaanjagend huilend geluid maakten, zorgden voor verwarring, verderf en dood. In *La bicyclette bleue* beschrijft Régine Deforges de vlucht van drie Parijse vrouwen naar het zuiden. Onderweg wordt de karavaan beschoten door Duitse vliegtuigen en ze schetst een beeld van de afschuwelijke tonelen na de aanval:

“...geraamtes van auto's en rijtuigen, verwrongen of verkoolde fietsen, verminkte of verbrande lichamen, rondlopende kinderen stom van angst, moeders die zich huilend het gezicht stuk krabben, mannen die hun vrouw stijf omknellen, een dode moeder, vrouwen die wezenloos rondtollen, de kleren verscheurd, de handen vol bloed...” In de chaos van de exodus werden families uit elkaar geslagen en kinderen van hun ouders gescheiden. Volgens een schatting van het Franse Rode Kruis waren 90.000 kinderen hun ouders kwijt en in de maanden die volgden op de rampzalige tocht stonden de kranten vol berichten van families die hun kinderen of andere verwanten zochten.

Tussen de miljoenen vluchtelingen die naar het zuidwesten trokken bevonden zich vele Belgen en een aanzienlijk aantal Nederlanders. Onder hen duizenden inwoners van Breda, die in de knel dreigden te komen tussen de strijdende partijen, op 12 mei (Tweede Pinksterdag) werden geëvacueerd en niet meer terug konden. Te voet waren ze in de richting van Antwerpen getrokken maar daar kwamen ze in de vuurlinie terecht. Naarmate het front verder opschoof werden de Bredase evacuees dieper België en Frankrijk ingedreven en tenslotte opgenomen in de grand exode naar het zuidwesten. Het was voor het thuisfront later nog een heel gepuzzel om uit te vinden waar ze terecht waren gekomen. Sommigen zaten zelfs in de Pyreneeën en Noord-Spanje.

Andere Nederlanders in die vluchtelingenstroom hadden hun eigen reden om uit te wijken en een veilig heenkomen te zoeken in Zuid-Europa of van daaruit over te steken naar Engeland. Joden uiteraard maar ook politici en intellectuelen die door hun antinazistische houding vreesden voor vervolging. Onder hen was een van Nederlands bekendste dichters: Hendrik Marsman. Iedereen kende en kent wel de onsterfelijke regels "Denkend aan Holland / zie ik brede rivieren / traag door oneindig/laagland gaan...". Marsman, een fel tegenstander van het fascisme, en zijn vrouw waren in Frankrijk verrast door het uitbreken van de oorlog. Dwars door de chaos van de exodus slaagden zij er in Bordeaux te bereiken, waar ze een stoomboot van de KNSM vonden die hen naar Engeland kon brengen. Eenmaal buitengaats werd het schip echter getorpedeerd en bijna alle opvarenden verdronken, ook Marsman. Zijn vrouw Rien was een van de weinige overlevenden.

daar had zich op 14 juni, bij de nadering van de Duitse legers, ook de Franse regering gevestigd. De stad werd overspoeld door ministers, parlementariërs, ambtenaren en honderdduizenden gewone vluchtelingen. De bevolking van Bordeaux verdubbelde van 300.000 tot 600.000.

Maandenlang bivakkeerden de vluchtelingen onder primitieve omstandigheden in het zuidwesten. Op 25 juni werd de wapenstilstand, de Armistice, gesloten en was de oorlog voorbij. Maar Frankrijk was een verdeeld land geworden met in het noorden en langs de Atlantische kust een Duitse bezettingszone en in het midden en zuiden de restanten van de Franse staat, vanuit Vichy bestuurd door maarschalk Pétain en de zijnen. De vluchtelingen bevonden zich in beide gebieden, die van elkaar gescheiden werden door een demarcatielijn, een streng bewaakte grens. Pas in september kregen de miljoenen ontheemden toestemming om terug te keren naar de bezettingszone. Dat was een hele operatie, waarbij het Vichy-regime hand- en spandiensten verrichtte. Langs de demarcatielijn

De exodus duurde van midden mei tot eind juni en de opvang van al die vluchtelingen in het zuidwesten werd tenslotte een groot probleem. Het gebied dreigde overstroomd te worden door de vele miljoenen wanhopige asielzoekers. De steden in het noorden waren leeggelopen en de steden in het zuidwesten raakten nu overvol. Een stad als Pau bijvoorbeeld had ineens 150.000 inwoners in plaats van 30.000. Over een behoorlijke huisvesting voor die enorme aantallen vluchtelingen in de toch vrij kleine steden viel nauwelijks te denken. In Limoges sliepen dan ook zo'n tweehonderdduizend vluchtelingen in de straten en de parken. Bordeaux was weer een verhaal apart want

controleerden de Duitsers en niet iedereen werd toegelaten; joden moesten rechtsomkeert maken. De thuiskomst in het noorden was ook niet altijd even vrolijk: de huizen waren vaak gebombardeerd of leeggeplunderd. Er was daar immers hard gevochten en veel geroofd, niet alleen door de Duitsers maar ook door achtergebleven landgenoten.

En hoe ging het verder met Odette, het 17-jarige meisje uit de Val d'Oise? Odette bleef in de Dordogne, trouwde met een jonge boer, kreeg twee kinderen en woont er nog steeds. Ze is inmiddels 92 jaar, slecht ter been maar helder van geest. Ze heeft het nog wel eens over de grand exode maar niet al te vaak. Het is immers al zo lang geleden... Vijfenzeventig jaar, om precies te zijn.

Wil de Jong

WEETJES...

De opening van het nieuwe LouisVuitton Museum in het Bois de Boulogne is prachtig verlopen, maar er was niet veel kunst te zien. Dit was volgens de directeur, Mevrouw Suzanne Pagé expres, om de aandacht op het gebouw van de architect Ghéry te houden.

In april komt de eerste expositie met meesterwerken, geleend van grote musea over de hele wereld. O.a. Edvard Munch's "the Scream", Matisse's "Dance" en Fernand Léger's "le Grand Dejeuner" met drie vrouwen.

In het museum is ook een auditorium met 350 plaatsen, waar poëzie voorgedragen moet worden. Ergens loopt men langs een regengordijnen licht en ziet zichzelf vaag in een spiegel. Men wordt dan zelf een kunstwerk, maar er is geen risico van nat worden.

Met de "sleutels voor een passie" hopen Mme Pagé, en ook M Arnault duidelijk te maken dat het museum meer is dan een vitrine voor hedendaagse kunst, maar ook een plaats waar men iets leert over historische figuren die een inspiratie daarvoor zijn geweest. Op naar Parijs!

Er wordt tegenwoordig grof geld geïnvesteerd en verdiend in de handel in vlees, etc, van wilde dieren. En vaak van bedreigde diersoorten. Het is de opkomende middenklas in Azië en vooral in China, die maakt dat de (zwarte) handel bloeit. Het

wordt bijna een statussymbool om te laten zien wat je eet en gebruikt. En dat grove geld neemt natuurlijk ook grove manieren van stropen met zich mee.

In Zuid Afrika hebben ADN testen paardenvlees gevonden dat werd aangeboden als 'springbok' en in een triest geval de met uitsterven bedreigde Kaap zebra als 'biltong'. Men vond kangaroo vlees dat werd gemerkt als struisvogel. Dat moet zijn geïmporteerd, want dat wordt niet gevonden in Z.A. Op het Charles de Gaulle vliegveld wordt veel van dat vlees binnengesmokkeld.

Wist u dat er in de gemiddelde fles tomatenketchup zo'n 45 suikerklontjes zitten? En dat er in Nederland 1 miljoen mensen zijn met diabetes en dat daar elke dag 200 bij komen? Het is heel belangrijk de etiketten van voedsel en dranken te lezen. Alle verschillende namen waarachter suiker verstopt kan gaan vindt u makkelijk op Google. In 80% van de voedingsproducten die te koop zijn in de supermarkt zitten suikers en zoetstoffen!

En staan is gezonder dan zitten en bewegen is natuurlijk nog beter. Er worden tegenwoordig weer bureaus ontworpen waarachter men staat. Zoals vroeger alle secretarissen achter hun lessenaar. ! Al dan niet met ingebouwde home-trainer-fiets.

De Beagle-2 lander, die sinds 2003 zoek was op Mars, is teruggevonden door de volgende satelliet. Hij was succesvol geland maar een van zijn schermen was niet opengegaan, dus kon hij niet zenden. Zouden ze dat kunnen repareren met de volgende?

De eigenaren van het "Puy de Fou" park maken plannen om een soortgelijk park te openen op de Krim! Ze zijn al in overleg geweest met Mr. Poetin hierover, in het Livadia Paleis op de Krim, waar destijds de Yalta Conferentie werd gehouden. Poetin wil in de Krim een soort huwelijk van Las Vegas en Orlando maken, met 2 pretparken. Gevraagd welk stuk van de geschiedenis de de Villiers zullen uitbeelden, was het antwoord dat ze aan de Byzantijnse tijd denken. In ieder geval is dat Christelijk, met zijn kerktoertjes met de ui-vormige spitsen, de Romeinen en hun mozaïeken. En Florence Nightingale? In Engeland zetten ze momenteel een park op over Romeinen en Vikingen! En op de Efteling werken 40 mensen voor ze voor een show waarin 5 kinderen de strijd moeten aanbinden met de wrede Graaf Olaf en de vijfkoppige draak.

Meta Boreel

LouisVuitton Museum

Laurentia PARCELIER

Chargé de Clientele
Axa Epargne et Protection

"Goulat" - 24300 NONTRON
Portable: 06 22 34 39 94
E-mail: laurentia.parcelier@axa.fr
Espace Commercial: 09 70 80 84 24

réinventions / notre métier

Heeft u een leuk huis in Frankrijk? Netjes, verzorgd ingericht, groot, klein, met of zonder zwembad? Heeft u er weleens aan gedacht om misschien een aantal weken te verhuren zodat u de jaarlijkse kosten van uw huis wat kunt drukken? Maar ziet u op tegen de romslomp, de telefoontjes, de mailtjes, de betalingen en alles eromheen? Misschien kan ik u dan helpen. Ik verhuur n.l. al meer dan 15 jaar huizen in Frankrijk van particuliere Nederlandse eigenaren aan Nederlandse en Belgische vakantiegangers. Ik regel alle zaken voor de verhuur en u ontvangt jaarlijks een echt zéér aantrekkelijke verhuurvergoeding. Bovendien kunt u zelf aangeven welke periode u uw huis wilt verhuren waarbij eigen gebruik dus ook mogelijk is.

TIP: Kijk alvast eens op mijn website:

Meandervakantiewoningen.nl

Wie weet staat uw woning daar binnenkort ook tussen??

Bel vrijblijvend voor meer informatie 036-7 50 52 01

Heel graag tot horens!

Nelly Rebel, Almere-Hout

Ψ

Cabinet de Psychologie
drs. Krijn de Best, Psychologue
06 15 25 04 12
Susan Hoey, BA, Psychotherapeute
06 44 77 80 84
consultation sur rendez-vous

Therapie, Counseling en Coaching in het Nederlands, Frans, Engels en Duits

René Horstman
La Clavière
24290 AUBAS
05 53 51 91 07
rene.horstman@free.fr
SIREN 447 953 589

Wij leveren sinds 2003 een totaalpakket in renovatieprojecten van A tot Z, waarin u alle expertise onder één dak vindt.

Tevens zijn wij gespecialiseerd in de aanleg van natuurlijke zwembijvers.

- Wij wonen en werken in de Dordogne.
- Wij vinden altijd wat u zoekt.
- Korte lijnen en heldere adviezen.
- Begeleiden van A tot Z.
- Blijvend aanspreekpunt, ook na de koop.

+33 (0)6 752 154 55 - www.stom-immo.com

Joanna Bos Vertaal Service

Beëdigd vertaalster/tolk verbonden aan het Hof van Toulouse. Vertaling Engels, Frans, Nederlands, voor heel Frankrijk, redactie van uw officiële documenten.

joannabos4@gmail.com 06 87 60 44 66 05 53 40 05 28

Arie Sluimer Conseil

Aangiften inkomstenbelasting
Adviesing ter zake de tweede woning
Vermogens- en successieplanning
Adviesing rondom de pensioen BV en
Overige relevante zaken.

Telefoon: +33(0)553621832
Mobiel: +33 (0)7 80 31 70 07
e-mail: ariesluimerconseil@gmail.com
Identificatie SIRET: 523 983 427 00015

Mouton 24470 Saint-Saud Lacoussière

PC HELP

Dordogne en omstreken

COMPUTER EN INTERNET HULP BIJ U THUIS

- Installatie
 - Onderhoud
 - Reparatie
 - Instructie
- 24390 TOURTOIRAC
TEL. 06 71 41 55 68
Info@PCHelpweb.fr
www.PCHelpweb.fr

SIRET: 51094091900010
INSCRIPTION L'ORDRE: 076174
IR. GERT ROOK ARCHITECT BNA
LA TAUPINIÈRE
16229 ROUZÈDE

Als Nederlands architect, architectuur ingenieur/ontwerper bij de Franse "L'ORDRE", kan ik voor U verzorgen:

- SCHETSPLANNEN
- VISUALISATIES
- HAALBAARHEIDSTUDIES
- VERBOUWADVIEZEN
- NIEUWBOUWPLANNEN
- AANVRAGEN BOUWVERGUNNING

T: 0033(0)545232576 M: 0033(0)695560124 E: gertrook@orange.fr

Nederlandstalige architecten en ingenieurs
aankoopbegeleiding, inspecties
vergunningen en toezicht
www.maisondesmaitres.nl

Lid worden?

www.drop-of-stroopwafels.net

klik op de homepage "lid worden"

ALS U RUST EN RUIMTE ZOEKT.....

.....kijk dan op onze website:

www.huisinfrankrijktekoop.com

Te koop is een met zorg en oog voor detail verbouwde boerderij inclusief twee bijgebouwen op 22.000 m2 grond. Het geheel ligt aan een stil landweggetje op de top van een heuvel met welds uitzicht over de velden, ca. 790 km van Utrecht, departement Indre(36). Vraagprijs €349.000 k.k.

Voor meer info of een bezichtiging mail naar:

maisonenfrance36@hotmail.com

Bellen kan natuurlijk ook naar G. Herlaar **0033254305950**

Heeft u geen zin meer in problemen met uw zwembad? Wij kunnen u helpen! TOPTUB doet wateranalyse en -behandeling. Wij installeren en onderhouden diverse sterilisatiesystemen op basis van zoutelectrolyse of chloordoseringsapparaten gekoppeld aan een Ph regeling. Hedendaagse fabricatienormen maken zwembadliners steeds kwetsbaarder, een perfecte waterbalans is van het grootste belang. Natuurlijk geldt dat allereerst voor uw eigen zwem-comfort.....
RESULTAAT: EEN SPRANKELEND SCHOON EN GEZOND ZWEMBAD

web: toptub.fr
Bel of mail naar ALBERT GORLEE
Email: info@toptub.fr
Mobiel: 0681912836
Tel: 0563242116
Siret: 381563329

HEB JE HET GEVOEL DAT JE NIET GEHOORD WORDT?

Lucia Soeters Hulp bij levensproblemen

Naar je luisteren en je helpen je leven (weer) op de rails te krijgen. Dat is wat ik kan bieden. Individuele en relatietherapie. Gediplomeerd beoefenaar van Gestalt therapie, IFAS Parijs

05 55 08 16 90 / 06 73 72 11 36 **www.retabout.com**

Agence Immobilière Herman de Graaf
Real Estate - Dordogne

Le Bourg - 24800 ST. JEAN DE COLE
Tel.: 05 53 62 38 03
Fax: 05 53 55 08 03

agence@immobilier-dordogne.com
www.immobilier-dordogne.com

Ongeacht waar u woont in Frankrijk,

Agence **GENERALI Françoise Roques** en haar medewerkers staan tot uw beschikking om uw woonhuis-, auto-, of aanvullende ziektekostenverzekeringen te bestuderen en zoekt met u naar een optimale oplossing voor uw persoonlijke situatie.

Voor een vrijblijvende en heldere offerte kunt u contact opnemen met onze Nederlands sprekende contactpersoon **Els Caylar- Burgersdijk**.

Onze cliënten kunnen rekenen op een begeleiding in de Nederlandse taal.

Tel: 04 67 95 18 99 (vragen naar Els) Mobiel: 06 21 03 61 48

Email: vertrouwdverzekerd@orange.fr

No Orias: 0719 505

Françoise Roques
Agent Général d' Assurances
61 rue Saint Alexandre
34600 BEDARIEUX

ILSE WOLFF COUNSELING

Individuele- en Relatietherapie,
Supervisie en Coaching
Lid N.V.R.G. en L.V.S.C.
24390 Hautefort, Dordogne

ilsewolff@live.nl

05 53 50 88 91 0031(0)627021331

Zie ook Google-Linkedin: Ilse Wolff France

Ferronnerie TheovanOs

De specialist voor al uw ijzer- en smeedwerk.

Van ontwerp tot eindproduct. Restauratie en reparatie.

Lieu dit Brégérac
24390 HAUTEFORT
DORDOGNE
Tel 0033 (0)553 501171

www.ferronnerie-vanos.com email: ferronnerie.vanos@orange.fr

Correze Dordogne Haute-Vienne

Han Giele

La Porcherie
19130 St Bonnet La Riviere
+33 555256964 of +33 695114999
www.landelijkwonenfrankrijk.nl
info@landelijkwonenfrankrijk.nl

Hollandse kaas, vers van het mes, aan huis geleverd door heel Frankrijk. Fromagerie Champs Fleuris, de Hollandse kaasboer in Frankrijk bij u thuis.

WWW.FROMAGERIECHAMPSFLEURIS.EU

Cabinet J. C. PLANCHON
Verzekeringen

Kent u de verschillen tussen de diverse verzekeringen in Nederland en Frankrijk? Wilt u verzekerd zijn van een goede afhandeling van eventuele schades? Vraag dan gerust mijn advies of een gratis voorstel t.b.v. uw specifieke situatie.

Uw Frans- / Nederlandstalige contact: Truus Wijburg-van der Wurff

24300 NONTRON

24340 MAREUIL

Tel. direct: 05.53.56.09.01 Fax.: 05.53.56.99.93 E-mail: H924281@agents.allianz.fr n° orias 07 003 918

FONDATION CUSTODIA

Opgericht in 1947 door Frits en Jacoba Lugt - Klever

De man die ons huis gekocht heeft is directeur van het Paleis en Domein van Compiègne en van de Musea. Ze wonen hier nog niet het hele jaar omdat ze allebei nog werken, maar ze komen heel geregeld. Omdat ik er nu tegenover woon, zie ik ze ook met een zekere regelmaat. Hij gaf me een kopie van een introductie van een biografie over het leven van Frits Lugt. Deze kunstkenner, verzamelaar en grote bewonderaar van Rembrandt en zijn tijdgenoten, stichtte in 1947 samen met zijn vrouw Jacoba, de Fondation Custodia in Parijs om hun verzameling bij elkaar te houden. In 1953 kocht hij voor Stichting het Hôtel Turgot in de Rue de Lille in Parijs. Hierin werd in 1956 ook het Institut Néerlandais gevestigd, dat door het echtpaar Lugt, samen met de Nederlandse overheid, in het leven was geroepen.

Frits Lugt is op 4 mei 1884 in Amsterdam geboren, waar zijn vader, afgestudeerd in Delft, voor het Electriciteits Bedrijf werkte. Vanaf zijn vroegste jaren heeft hij dingen verzameld. Tekeningen, een skelet van een konijnenkop, een roggenei etc. waarvan hij tentoonstellingen maakte met catalogus en uitleg van de Directeur van het Lugtius Museum. Hij verzamelde schelpen, die hij ruilde met Artis toen hij 10 was. Hij las graag sprookjes, vooral 'Duizend en Een Nacht', waarvan hij toen hij elf jaar was een boek met tekeningen maakte. Hij kocht toen ook voor f. 2,50 op een veiling zijn eerste Rembrandt, een kleine tekening. Hij tekende prachtig.

Reeds heel jong was hij ervan overtuigd dat de Gouden Eeuw de prachtigste kunst had voorgebracht, landschappen hadden zijn voorkeur. Vooral Rembrandt bewonderde hij en op zijn 14e begon hij een boek te schrijven over diens leven, als speciaal geschenk voor zijn vader. Kopieën van de werken maakte hij zelf als hij ze niet kon krijgen. Wel vermeldde hij in de kantlijn, wanneer deze kopieën gemaakt waren. In 1900, toen hij 16 was, volgde een definitieve uitgave van zijn oeuvre. Aan dit werk voor zijn ouders, voegde hij een register toe van de namen, een chronologie en een bibliografie. In hetzelfde jaar begon

hij een catalogus te maken van de tekeningen die het Rijksprentenkabinet bezat.

Vanaf zijn prille jeugd was hij ervan overtuigd dat alles geregistreerd moest worden en hij heeft altijd zeer plichtsgetrouw een dagboek bij gehouden. Hij was zuinig, netjes en tegen verspilling, maar wist op zijn tijd te investeren in wat hij de moeite vond. Zijn vader, met wie hij een enorme band had, besepte dit en liet hem voor zijn eindexamen al zijn school verlaten en lanceerde hem op de weg van de handel in kunst en antiek. In september 1901 treedt hij aan bij de firma Frederik Muller & Cie. Hij ontziet zich niet in zijn werk en boekt goede resultaten voor de firma. Hij reist veel voor ze en begint ook al te verzamelen voor zich zelf.

In 1910 ontmoet hij Jacoba Klever en 6 maanden later zijn zij getrouwd. Ze maken een prachtige huwelijks-rond-reis door Zuid-Frankrijk, Spanje en Noord Afrika. Hun eerste kind wordt een jaar later geboren in de van Baerlestraat in Amsterdam en Lugt wordt partner in de firma.

In de eerste Wereldoorlog doen zij veel voor de Belgische vluchtelingen en daarna vestigen zij zich in Parijs. Daar doet hij naast zijn gewone werk een enorme inventarisatie van Nederlandse en Vlaamse kunstwerken, boeken, geschriften en etsen in het Louvre, in de Ecole des Beaux Arts en in de Bibliothèque Nationale. (Helaas vond hij daar

Vincent van Gogh, Worn out, 1881

toen nog niet de nummers van DoS, die wij ieder kwartaal moeten sturen!). Zijn handleiding over veilingen en over het verzamelen worden nog steeds door kunstkeners gebruikt.

De Tweede Wereldoorlog brengt de familie in de Verenigde Staten door, waar zij in aanraking komen met familie-stichtingen voor kunst. Ze vinden dat een prachtig idee en bij thuiskomst in Parijs na de oorlog stichten zij de Fondation Custodia in het Hôtel Turgot, waarin zijn hele collectie terecht kwam. 90.000 Schilderijen, tekeningen, etsen en dan de oorspronkelijke inrichting van het huis, die ook al de moeite waard is.

De Stichting zet zich in voor beurzen en stages voor jonge kunstkeners en ondersteunt instellingen zoals het Rijksbureau voor Kunsthistorische Documentatie (RKD) in Den Haag en het Nederlands Kunsthistorisch Interuniversitair Instituut in Florence.

Het Institut Néerlandais, waarover we al eens hebben geschreven in DoS, gaat helaas dicht aan het eind van dit jaar. Bezuiniging. Jammer, het Instituut deed erg nuttige dingen op cultureel gebied, organiseerde concerten en films buitenshuis en gaf verder lessen in Nederlands aan

ongeveer 300 mensen. Ouders van leerlingen schijnen bezig te zijn zich op nieuw te organiseren. Wij zagen persoonlijk ook al een goede Nederlandse ondertiteling op een tentoonstelling in het Louvre, die van hen kwamen. Voor visite of meer informatie kunt u bellen met 01 47 05 75 19 of in de computer klimmen.

Meta Boreel

Largillière Grappes de raisin

Belastingmaatregelen

Wijziging regime auto entrepreneur

De vereenvoudigde ondernemersvorm "auto-entrepreneur" bestaat al weer 5 jaar. Eind 2014 is een wetwijziging doorgevoerd die aandacht behoeft. Indien u als auto-entrepreneur een commerciële activiteit uitoefent, diensten "service BIC" verleend of een activiteit "artisanale" uitoefent bent u verplicht u te laten inschrijven in het Handelsregister (Registre du Commerce et de Sociétés). De inschrijving is gratis en moet uiterlijk 1 december 2015 plaatsvinden. Degenen die een vrij beroep uitoefenen (profession libre) zijn vrijgesteld.

Omzetgrenzen 2015

In 2015 kunt u van de faciliteit micro entreprise gebruik maken indien de omzet van verkoop, exploitatie chambres d'hotes en gites ed. maximaal € 82.200 bedraagt, de omzet grens voor diensten en artisanale bedraagt € 32.900.

Toe aan een nieuwe auto?

Overweeg dan de aanschaf van een hybride of een elektrische auto. Bij aanschaf van een hybride auto ontvangt u een bonus van 5% van de aanschafprijs, onder voorwaarden, gemaximeerd op € 2.000. Bij de aanschaf van een plug-in hybride auto ontvangt u een subsidie van 20% met een maximum van € 4.000 en de aanschaf van een elektrische auto geeft recht op 27% subsidie met gemaximeerd op € 6.300. Verder kunt u € 10.000 (!) subsidie verkrijgen als u een auto met diesel motor, ouder dan 13 jaar, vervangt door een elektrische auto of € 6.500 indien de oude diesel wordt vervangen door een plug-in hybride auto.

Arie Sluimer

EEN SUCCESVOL 10E OPEN HUIS bij Fromagère Jolanda en Ferronnerie Theo van Os in Hautefort (24)

Zondag 26 april organiseerden Jolanda en Theo van Os hun 10e open huis met lenteproeverij. De opzet was nog grootser dan voorheen met een diversiteit aan standhouders.

Onder het genot van een drankje en uiteraard een smakelijk blokje echte Goudse boerenkaas werd het een feestelijke en vooral gezellige middag. Er werd genoten van allerlei heerlijkheden zoals walnootproducten, patisserie, wijnen, champagne en de haring & kibbeling van Le Pescadou.

Er waren exposities van bijenkorven, handgeblazen glas en sieraden, schilderijen van David Farren en natuurlijk het ijzerwerk van artisan ferronnier Theo. Hij exposeerde ondermeer zijn ontwerp tuinmeubelen en het zojuist gerealiseerde hekwerk om het zwembad van hun mini-camping La Grenouille. Jolanda en Theo zijn heel blij dat ook de charitatieve instellingen Unicef en Phoenix

Association wederom aanwezig konden zijn. Zij bedanken alle bezoekers voor hun komst en iedereen die heeft meegewerkt aan het succes van dit jaarlijkse evenement. Graag tot 2016 !!

Jolanda & Theo van Os
Mini-camping La Grenouille
Lieu-dit Brégérac
24390 HAUTEFORT
Tel. +33(0) 5 53 50 11 71
www.ferronnerie-vanos.com
www.lagrenouillevacances.com

Over lezen

Er opuit

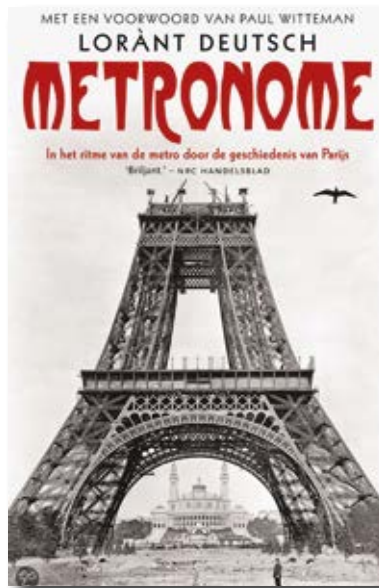
De vakantie is voor velen in aantocht. Voor wie iets met Frankrijk heeft, welke lezer(es) van dit blad heeft dat niet, zijn er twee boeken van de zelfde schrijver, de acteur en historicus Lorànt Deutsch, in de handel, waar ik aandacht voor wil vragen. Deutsch heeft een even originele als effectieve methode gekozen voor zijn verhalen over stad en land, Parijs en France metropole, het Europese deel van Frankrijk.

In "Metronome" neemt hij ons mee op zijn wandelingen door Parijs. Hij begint in de eerste eeuw van onze jaartelling. We moeten met de metro en uitstappen op station Cité. Daar wijst hij de weg langs plekken waar de geschiedenis van Parijs bij het begin van onze jaartelling verborgen lijkt, maar als je goed kijkt en de aanwijzingen volgt, zie je een hoop.

Zo gaat het per eeuw, met als beginpunt steeds een ander metrostation. Nog een voorbeeld: Saint Germain des Prés. De buurt van de jazzkelders, waar vroeger Sartre en Simone de Bouvoir in een cafe konden worden gezien. In de zevende eeuw een bloeiplaats voor het geestelijk leven. Zoals Deutsch zegt: "van de ene abdij kwam de andere". Volg de aanwijzingen en op de wandeling zijn allerlei vroegmiddeleeuwse details te ontdekken in straatjes, waar je anders aan voorbij zou lopen.

Zo gaat het per eeuw door, tot in de een en twintigste eeuw: La Defense. Niet bepaald de favoriete plek van de schrijver. Hoewel ik een bezoek aan de Grand'Arche, met name aan het dak daarvan, zeker kan aanraden. We hebben dan de Bartholomeusnacht, de komst van de Mona-Lisa naar het Louvre en de Revolutie allemaal gehad.

Precies zo gaat Deutsch te werk in "En Route". Hij begint alleen een paar eeuwen eerder: de zesde eeuw voor het begin van onze jaartelling. Na een omzwerfing begint de echte reis door de eeuwen en de geschiedenis van Frankrijk in Marseille, ooit gesticht door Grieken.

Laurànt Deutsch: Metronome,
Thomas Rap, € 12,50

Laurànt Deutsch: En Route,
Thomas Rap, € 19,90.
De originele Franse uitgave
bij Michel Lafon, tegen
verschillende prijzen.

Volg de aanwijzingen in het boek en bekijk de resten die bij opgravingen zijn vrijgekomen.

Een andere mogelijkheid: de derde eeuw voor de jaartelling. De tocht van de olifantenkaravaan van Hannibal, die van de Languedoc naar (en over) de Alpen trok. Of reis in de vijfde eeuw van Tours naar Reims en volg het spoor van Atilla en zijn bendes. Een andere mogelijkheid: reis van Boulogne-sur-mer naar Toulouse en ontdek het ontstaan van de Sint-Jacobswegen, de route gaat door het Katharengedebied en vertelt over de strijd tegen deze ketterij.

De geschiedenis van Frankrijk is doortrokken van godsdiensoorlogen. De verhalen uit de zestiende en zeventiende eeuw zijn er vol van. Volg de route van Orleans naar La Rochelle volgens de voorloper van de Guide Michelin, beleef het beleg van La Rochelle door de aanwijzingen te volgen. Een bezoek aan La Rochelle is hoe dan ook de moeite waard.

De laatste hoofdstukken gaan over onze tijd, de twintigste eeuw, de eeuw van de vooruitgang, de komst van de snelwegen, de eeuw van twee wereldoorlogen, naar de een en twintigste eeuw, voorlopig het eind van de lange reis. Laurant Deutsch eindigt filosofisch over de reizigers: 'En dan zullen ze blij zijn de goede weg te hebben gevonden, maar toch zullen ze het daar niet bij laten. Alle wegen eindigen ergens, maar dé weg, de weg die ons voorbij onszelf brengt, die heeft geen einde.

Deutsch vertelt boeiend. Het is niet nodig de boeken van voor tot achter uit te lezen. Pik er uit wat op een bepaald moment interessant lijkt en ga op weg, in stad of land.

Een minpunt van beide boeken vind ik, dat een register ontbreekt, de pret van het lezen heeft dat bij mij niet gedrukt.

Barend de Ronden

Tekst: Jan Lagrouw

GANZEN- EN EENDENLEVER: Morbide misdaad of verantwoorde mesterij?

Er is al weer heel lang nog al het één en ander te doen geweest over de productie en het gebruik van ganzen- en eendenlevers. De berichtgeving daarover in diverse media en de door tegenstanders gebruikte argumenten zijn veelal doortrokken van emoties, waarbij overigens sterk af te keuren uitwassen werden gepresenteerd als zijnde maatgevend. Daarom lijkt het nuttig om de werkelijke gang van zaken bij ganzen- en eendenmesterij door bonafide producenten uiteen te zetten.

De gevolgde methode bij het opfokken en vetmesten van ganzen en eenden is in principe dezelfde. Na een lange periode van rustig buitenleven, worden de vogels de laatste drie weken bijgevoerd. Volkomen ten onrechte wordt door tegenstanders beweerd dat de vogels daarvan zieke levers (cirrose) krijgen, terwijl het in werkelijkheid gaat om een volumetoename als gevolg van intensief voederen.

GANZEN

Laten we in dit verhaal beginnen met de ganzen. Om te beginnen zijn niet alle ganzen over een kam te scheren. Voor het vlees kennen we bijvoorbeeld de gewone huisgans, de Elzasgans, de Normandische, de Poitougans en de Paduagans. Voor de levers zijn er o.a. de Toulousegans, de Tourainegans en de grijze landgans. Vooral de kruisingen tussen de verschillende soorten zijn belangrijk voor een goed eindresultaat, en daarvoor laat men bij de ganzen niet de natuur het werk doen, maar worden geslachtsrijpe mannetjes- en vrouwtjesganzen gescheiden. Bevruchting vindt plaats door kunstmatige inseminatie om de beste selectie te verkrijgen.

Na controle van de bevruchte eieren worden die in moderne broedmachines gelegd. Na het uitkomen van de eieren worden de jonge vogels naar geslacht en conditie geselecteerd: de mannetjesganzen worden over het algemeen braadganzen en de vrouwtjes zullen straks de lever leveren.

EENDEN

Dit is volkomen tegenstelling tot de eenden, waar het juist de mannetjes zijn die 'gestopt' worden, omdat de levers van de vrouwtjes te veel dooraderd zijn. Bij de eenden wordt voor de levers de Mulard gebruikt, een kruising tussen een woerd van het Amerikaanse ras Barbarie en een gewone tamme eend. De vraag naar eendenlever is pas sinds de jaren zestig op gang gekomen toen de vraag naar gemeste levers bleef toenemen, omdat voor Franse families een Kerst zonder deze delicatessie ondenkbaar was.

DE NATUUR IN

Voordat de laatste weken van het ganzen- dan wel eendenleven aanbreken, hebben deze vogels een buitengewoon aangenaam bestaan gekend. In hun prille kuikenbestaan blijven ze nog binnen, op stro in luchtige en ruime hallen en in feite begint daar al hun bestaan van veelvraat, omdat ze worden gevoederd met vers gras en gebroken maïs. Als de dieren voldoende gegroeid zijn, gaan ze naar buiten, in ruime weiden met veel schaduw tegen de felle zon, waar ze een aantal maanden een aangenaam groepsbestaan leiden. Ook in deze periode worden de vogels steeds bijgevoerd met gebroken maïs, waarbij ze zich gedragen als waren zij wilde ganzen en eenden. Immers, het zijn principe trekvogels die als geen andere vogel de mogelijkheid hebben hun vetreserves op te slaan in de levers, teneinde de trek naar het zuiden te

kunnen volbrengen. In de mesterijen probeert men deze natuurlijke toestand zo goed mogelijk te benaderen door de dieren van ruim voldoende voedsel te voorzien in de landerijen waar ze hun tijd doorbrengen.

En daarna, na zeker zeven maanden buitenleven voor de ganzen, voor de eenden is dat wat korter, volgt de korte periode waarin de vogels worden gemest, met een voederwijze die 'gaveren' heet.

VETLAAG

Al heel lang werden ganzen beschouwd als een buitengewoon wildgebraad door de mensen die woonden in de gebieden met een gematigd klimaat, waar de vogels tijdens de trek langskwamen. Daaruit volgde dat ze op een bepaald moment ook als tamme vogels gehouden werden door bijvoorbeeld de Egyptenaren, de Grieken en de Romeinen waarvan de laatsten, zoals bekend, wel van een smakelijk hapje hielden en het is dan ook niet verwonderlijk dat zij al bekend waren met de techniek van het vetmesten van ganzen.

In Frankrijk was het in eerste instantie niet om de lever dat de gans zo populair was, maar om zijn dikke vetlaag. Daarmee maakten de inwoners van Gascogne en wijde omstreken 'confit d'oise', gezouten ganzenvlees in eigen vet gaar gestoofd en in aarden en later ook in glazen potten bewaard. Dat vlees bleef vele maanden goed en in een tijd dat er geen diepvries bestond, was dat van grote waarde. Verder werd er 'garbure' een soepgerecht met kool en 'cassoulet' van gemaakt, een stoofschotel met o.a. witte bonen, zodat de gans een belangrijke bijdrage leverde aan de voedselvoorziening in zuid west Frankrijk. Dat ook de lever vet was, vet geworden door de enorme vraatzucht van de ganzen die op het boerenerf graan en vijgen voorgezet kregen, was gewoon een meevaller en pas toen de 'paté de foie gras' uit Straatsburg bekendheid kreeg, werd de vraag groter en deed de stoptrechter zijn intrede.

STOPTRECHTER

Niet te ontkennen valt dat er door de toenemende vraag een aantal jaren geleden, vooral bij de eendenmesterij, onwelkome en inmiddels onaanvaardbare misstanden zijn voorgekomen. Bij de eenden, omdat die de laatste twee à drie weken van hun leven in kleine kooitjes gezet werden met nauwelijks bewegingsvrijheid. Bij ganzen werkt dat niet, deze vogels zijn veel stressgevoeliger en worden daarom tegenwoordig voor het afmesten gehouden in hallen op roosters, dit om hygiënische redenen. Niet meer op stro, zoals vroeger omdat ze daar in te kleine ruimten al snel in hun eigen vuil zaten, waardoor ziekten konden ontstaan. Bij de moderne productiemethoden van nu is dat, ook door de strenge veterinaire controles, uitgesloten. Het bijvoederen of 'gaveren' van ganzen wordt tegenwoordig veelal uitbesteed aan gespecialiseerde 'gaveurs' om tot een optimale vetmesting te komen. We praten hier dan over 'steatose', een volstrekt natuurlijke

vergroting van de lever door intense voeding met maïs. Het voederen gebeurt in kleine groepen in een frequentie van ongeveer twee uur, met beperkte hoeveelheden om een geleidelijke aangroei mogelijk te maken en om een overdreven vet eindproduct te vermijden. De maïs die de vogels te eten krijgen wordt gekookt in grote ketels, waarna de maïs pas gemalen wordt tijdens het voederen. Dat gebeurt met een rubberen slang, dus niet met een metalen, die tot in de krop gebracht wordt en beslist niet tot in de maag. Omdat de vogels van nature de hele dag grazen hebben ze geen enkel probleem met deze wijze van voeren. Integendeel, ze staan te wachten tot ze gevoederd worden.

Waarna ze uiteindelijk na zo'n acht maanden geslacht worden.

HONGARIJE

Wie ganzenlever zegt, denkt al gauw aan Frankrijk. Maar net zoals dat met de truffels het geval is, waar al vele jaren Italië de belangrijkste leverancier is, is Frankrijk bepaald niet meer toongevend op levergebied, wel als massalieferancier voor de eigen markt, maar niet als kwaliteitsproducent, als zal elke Fransman dat glashard ontkennen. In regio's waar het hoofdbestanddeel van de voeding, maïs, verbouwd wordt, heeft men eveneens ontdekt dat het fokken van ganzen een prima inkomstenbron is. Zo komen er tegenwoordig levers uit België, Israël, Polen, Hongarije, Griekenland tot aan Brazilië toe. Weinig bekend is dat Hongarije al meer dan 300 jaar foie gras levert, het is de oudste producent in Europa.

TENSLOTTE

Niemand zal ontkennen dat er op het gebied van deze productiemethoden misstanden zijn voorgekomen of zelfs nog voorkomen. Onder druk van de steeds grotere vraag van vooral Franse consumenten die in hun supermarkten vooral goedkope levers willen aangeboden zien, hebben met name daar voedermethoden hun intrede gedaan die massaproductie mogelijk maken.

Het gaat echter veel te ver om daarmee alle producenten op één hoop te vegen, als waren zij dierenmishandelaars van de eerste orde. Een dier, ook een vogel, in goede handen zal floreren, een slecht behandeld dier raakt in stress en is onhandelbaar en daarmee onbruikbaar. Steeds meer verstandige producenten en importeurs van ganzen- en eendenlevers hebben dat heel goed begrepen en garanderen ten volle hun handelwijze en hun producten. Daar hangt echter wel een prijskaartje aan. Daar waar met grote toewijding gestreefd wordt naar een optimaal product, is veel aandacht, tijd en dus geld geïnvesteerd om zover te komen. En zoals voor alles geldt: een echt goed product kan nooit goedkoop zijn.

Een meisje van Verkade

Soms valt het niet mee om je als buitenlander in je nieuwe cultuur in te leven. We zwijgen hier maar even over de diarree van onduidelijkheden waarvan het administratieve apparaat van Frankrijk aan elkaar hangt (daarover valt te lezen in de vele boekjes die Nederlanders over Frankrijk hebben geschreven, altijd weer mooi) en beperken ons tot de supermarkt.

Pas was ik op zoek naar de ansjovis. Ik rolde dus achter mijn winkelwagentje aan naar de schappen met ingeblikte vis. Eindeloos staan staren en bijna vergeten waar ik voor kwam: complete afleiding! Wat een oceaan aan variatie! Vooral de makreel doet het goed. Makreel in tomatensaus. Makreel in uitjes met appel. Makreel in bio-olijfolie met rozemarijn. Makreel in gewone olijfolie met zeezoutkorreltjes uit de Bretagne. En hetzelfde met sardientjes. In de meest fotogenieke retro-style blikjes. Tonijn, haring, tot rolmops aan toe. Maar nergens ansjovis. Na tien minuten staren wist ik zeker dat ik niets over het hoofd had gezien en gaf de moed op. Dan maar Italiaanse tomatensaus zonder zilt. Stomtoevallig kwam ik

weken later de ansjovis tegen bij de visafdeling. Logisch, zou een Fransman meewarig zeggen. De logica zit 'm kennelijk in het feit dat de ansjovis hier niet ingeblikt is. Ze zitten met z'n dertigen in een glazen potje, tussen de gerookte zalm en de rivierkreeftenstaartjes. Nou ja, dat wist ik ook weer.

Zo heb ik me onlangs, bij de Intermarché in de dichtstbijzijnde grote plaats, ook helemaal on-

gekeken op de chocoladeafdeling. Rijen dik met de meest exotische chocola, tot de variatie met Spaanse peper aan toe. Maar nergens de doodgewone noir met hazelnoten die mijn favoriet is en die bij de dorps-Casino gewoon in het rek ligt. En ik had er net zo'n behoefte aan. Uit pure nijd greep ik van willekeurige merken

ieder één reep zwarte chocola en besloot tot een test. Zoiets had ik in Nederland ook al eens gedaan, compleet met logboeken over geur, nasmaak, bite, algehele beleving. Hele omzwervingen van bio en verantwoord tot huismerken van Aldi en uiteindelijk kwam Verkade als winnaar uit de bus.

Op de terugweg de Lidl binnen gestormd en de Rittersport meegegrist, jeugdsentiment uit de tijd van Duitse tantes en dat er maar één type Rittersport was namelijk melkchocola met hele hazelnoten. Maar nu ging het over de pure chocola. Allemaal met minimaal 50% cacao. Gauw naar huis.

Dit onderzoek wordt over meerdere weken uitgesmeerd, anders zie ik er straks met die zangvakanties niet meer uit. We beginnen met Ivoria (een merk verkrijgbaar bij Intermarché). Het aroma heeft een zweem van kokos en dat werkt vervreemdend. De bite is lekker stevig. De smaak is meer die van suiker dan van cacao. Mwah.

Cote d'or noir: veelbelovend want iedereen vindt Côte d'or het neusje van de zalm. De geur is erg lekker, hoewel de derde keer snuiven deze chocola wat te geparfumeerd doet binnenkomen. Na de eerste beet

(een weke bite trouwens, alsof je in een zakje meel hapt) beneemt de bijsmaak van hout en hooi je alle lust om nog verder te eten. Weg met die rommel.

Chocolat noir (met noisettes) van de Casino: Aantrekkelijk aroma, stevige bite, een goede balans tussen zoet en kruidig. De winnaar tot nu toe.

Bio van de Intermarché: Een slecht begin is de zunige vormgeving: de plak is veel te dun. Aroma en smaak een beetje laf – je moet je suf knagen om wat smaak op de tong te krijgen.

JD Gross (Lidl) begint niet best met een geur van pijptabak. Niets tegen pijptabak, maar op een plak chocola is het toch een beetje gek. De bite is zacht en wat romig, niet onaangenaam. De smaak is goed, er is in elk geval geen bijsmaak. Minimaal 70% cacao, moeten we er wel bij zeggen. Dat helpt natuurlijk al. Gross heeft ook een variant met sinaasappelstukjes, die niets pretendeert. Gewoon kleine stukjes schil, niks krokant of ander gedoe erin, het pure spul. Mmm.

Als laatste de Duitse Rittersport. Het aroma is gewoon dat van pure chocolade zonder fratsen. De bite is zacht en dat zachte verwacht je als iemand die is opgegroeid met Verkade-repen toch eerder van Bonbon Bloc. Minnetje. De smaak is echter precies wat je wilt: niet het suikerige van de Ivoria (Intermarché) maar zwarte chocola die het midden houdt tussen zoet en kruidig, net als die van de Casino. Goed, deze Rittersport (in Duitsland net zo bekend als het bier uit München en hier verkrijgbaar bij Lidl) gaat uiteindelijk naar een tweede plaats want de chocolat noir van het Casino-huismark blijft fier overeind in deze test van Franse en Frans-achtige merken.

Maar m'n conclusie is een hele chauvinistische. Ik wil Verkade.

Anke de Bruyn

Internationaal verhuizen?

Kuiper De Internationale Verhuizer verzorgt uw internationale verhuizing tot in de puntjes. Met meer dan 80 jaar ervaring is uw waardevolle inboedel bij Kuiper in goede handen. **Wekelijks** rijden er luchtgeveerde verhuishagens naar en vanuit onder meer Frankrijk, Spanje, Portugal, Zwitserland en Italië. Een persoonlijke en professionele benadering garanderen een zorgeloze verhuizing. U pakt uw koffertje...wij de rest!

- Eigen (Nederlandstalige) vestigingen in heel Zuid-Europa
- Wereldwijd betrouwbaar en ervaren agentennetwerk
- Moderne opslagfaciliteiten in Nederland en op de bestemming
- Tevens frequent op andere Europese en Overzee bestemmingen
- Door combinatielading **gunstige en concurrerende tarieven!**

Van Houten Industriepark 12 1381 MZ Weesp
T +31 (0)294 418080 E info@kuiperbv.nl
F +31 (0)294 418157 W www.kuiperbv.nl

Bel gratis (zonder landcode) vanuit:

Spanje: 900 993 131 Zwitserland: 0800 555 733
Portugal: 800 831 458 Frankrijk: 0800 905 909

*U pakt uw koffertje...
wij de rest!*

Heineken[®]
open your world

SUNRISE

B E L O N G S T O

MODERATE DRINKERS

